

Realitat

Núm. 4 – Nova Etapa – 1er trimestre 2011 – 12 €

L' hora de la ciutadania?

Director:

Luis Juberías

Col.laboradors:

Juan Linares
Òscar Martínez
Toni Salado
Quim Cornelles
Patrícia Da Silva
Pol Ferran Acózar
Carles Pérez

Redacció:

Av. Portal de l'Àngel,42, 2n A

Edita:

Fundació Pere Ardiaca

Producció:

DeBarris, sccl
c/ La Perla, 31, bxs.
www.debarris.com

Impressió:

Zukoy5
www.zukoy5.com

D.L.: B-46.492-1988

ISSN: 1695-5625

Principis del 2011. Revolucions als països àrabs, terrible accident nuclear al Japó, nova invasió imperialista a Libia. A casa nostra, revisió a la baixa de la jubilació i els paràmetres de la negociació col·lectiva. Retallades salvatges en els serveis públics (en especial educació i sanitat) en només els primers 100 dies del govern de la Genarlitat . Indignació. Resposta?. Esperança?

Bé, sembla que alguna cosa es mou. Potser no tan ràpidament i contundent com seria necessari i urgent, però alguna cosa es mou. Iniciatives ciutadanes diverses, de més o menys dimensió, però amb un sentit similar de dir PROU, van sorgint arreu. El temps dirà quin recorregut té aquest camí, i quina expressió política, però el que està clar és que són fruit d'un sentiment d'indignació i la necessitat d'actuar. Si aquesta indignació i necessitat d'actuar són més o menys estesos o són, encara, cosa d'una minoria el temps ho dirà. Sense ànim d'exhaustivitat hem escollit l'experiència d'Inflexió, amb un any funcionant i generat a Catalunya, i de les Taules de Convergència, que és la iniciativa de més abast i significació en desenvolupament. Reproduïm materials seus per al coneixement dels nostres lectors.

D'altra banda, les revolucions als països àrabs són quelcom amb un gran impacte a l'escena internacional. Parlem d'una part del món, que a diferència del que ha succeït en els darrers anys a Amèrica Latina, els diferents païssos de l'Àsia, o, inclús d'una part d'Àfrica, havia estat sotmés a règim titelles de les potències imperialistes, proporcionant petroli barat. A més l'islamisme era identificat com l'enemic i els pobles àrabs presentats com antidemocràtics i endarrerits, necessitats de la intervenció contínua i autoriària de les potències occidental. Amb les revolucions democràtiques queden en qüestió tots aquests arguments i pràctiques neocolonials, el món multipolar s'obre pas amb un nou pol situat al món àrab. Tot queda pendent , però , del desenvolupament dels processos revolucionaris en curs i l'èxit o fracàs de les potències imperialistes en els seus intents de reafirmar el seu domini amb noves fòrmules.

A més, les revolucions àrabs són quelcom que ha de tenir a la llarga un impacte subjectiu en els pobles europeus. O sigui, que els ciutadans nordafricans i àrabs són capaços de dir prou i de plantar-se?. I els pobles europeus, que ens autoconsiderem – fruit de molts anys de mentalitat colonitzadora i racista- com a pobles "cultes i civilitzats", quan ens plantarem davant les agressions que se succeeixen vertiginosament?

Índex

13

El món àrab viu la seva revolució nacional democràtica. Ghasan Saliba

19

Crida d'Inflexió
Col·lectiu Inflexió

11

El capitalisme s'imposa a la democràcia. David Casassas

16

Crida a la convergència i l'acció. Taules de Convergència

19

Entrevista sobre les taules de convergència.

25

Internet: lliure o propietària? Patrícia Da Silva i Pol Acózar

El món àrab viu la seva revolució nacional democràtica

GHASAN SALIBA

SECRETARI DE MIGRACIONS DE CCOO DE CATALUNYA

MEMBRE DE L'ASSOCIACIÓ CATALUNYA-LÍBAN

Ghasan Saliba va presentar aquesta ponència en el marc de la jornada Perspectives de canvi i llibertats en el món àrab, organitzada el 9 de març per la Fundació l'Alternativa, on analitza i caracteritza el procés de les revolucions àrabs que van esclatar de principis de 2011.

Les revolucions s'estenen per tot el món àrab, Tunísia, Egipte, el Iemen, Líbia, Jordània, Bahrain, l'Iraq, el Marroc, Algèria, Oman... un fet històric irrepetible. Els pobles àrabs surten al carrer, reivindicant la caiguda de règims dictatorials, reclamant llibertats, democràcia, millores socials, contra la corrupció d'una classe dominant que servia els interessos del sistema capitalista internacional, i enriquida venent les riqueses nacionals, empobrint la població.

Aquests fets històrics són esperats, als àrabs no els ha sorprès l'explotació d'una cadena de revolucions, però, potser, el que no era esperat o desconegut és el moment indicat. En tot cas, en cap lloc del món es pot precisar el moment de la revolució, però sí que es pot tenir la previsió que les condicions per a una revolució objectives estan

madures o no. En el món àrab les condicions estaven més que madures, quasi podrides, la revolució era eminent.

LA CRISI DEL RÈGIM ÀRAB OFICIAL: TRAÏCIÓ NACIONAL I REPRESSIÓ

El règim oficial àrab està en caiguda vertiginosa, impotència davant els desafiaments nacionals, de defensar els interessos nacionals com a països, o a nivell general com a nació àrab. A nivell nacional, molts règims han passat de la impotència a formar part de l'ofensiva imperialista i sionista contra el món àrab, han passat a la complicitat a la traïció nacional. El cas més flagrant, en el conflicte àrab-israelià, o palestí-israelià, és Egipte, des de Camp David, passant per les seves accions contra la resistència palestina, la resistència libanesa, el setge

de Gaza. Aquests règims són incapaces d'assegurar la integritat territorial i la independència dels seus propis països, és el cas de l'Iraq, del Sudan, de Somàlia, el mateix Egipte estava a la porta d'una guerra civil. El fracàs, o la incapacitat del règim oficial àrab, s'expressa en la seva renúncia a la sobirania nacional a favor de la presència militar estrangera, ocupacions o bases militars nord-americanes i de l'OTAN, en el desmembrament d'estats, i la trans-

EN CAP LLOC DEL MÓN ES POT PRECISAR EL MOMENT DE LA REVOLUCIÓ

formació de la Lliga Àrab en una estructura sense poder, ni influència. Si fem un repàs generalitzat del món àrab: la causa palestina, la renúncia per part de l'anomenada "autoritat palestina" a la resistència, les seves successives concessions sense res a canvi, la divisió entre organitzacions palestines, la tensió interna del Líban, l'ocupació de l'Iraq i les divisions ètniques i sectàries provocades, la situació al Sudan, a Algèria, a Somàlia etc... demostren que el règim àrab establert ja és un impediment per al progrés, per a la unitat nacional, i per a les aspiracions democràtiques dels pobles. Els estratègs nord-americans de les

anteriors administracions i també l'actual definir aquesta etapa per "l'anarquia constructiva" per crear un "nou Orient Mitjà", aquest nou orient mitjà no és més que guerres civils, i desmembrament dels estats, les divisions dels estats actuals, noves fronteres, miniestats febles dominats pels EUA i per Israel. Però també aquesta debilitat àrab, la pèrdua d'influència en l'ordre regional i internacional, ha permès la presència de potències o candidates a ser potències regionals a tenir la seva influència i més presència en el món àrab, és el cas de l'Iran, i és el cas de Turquia, un buit que cal omplir.

La impotència i la complicitat dels règims àrabs contra els interessos nacionals, es tradueix a nivell intern en major repressió, la creació d'aparells de seguretat la seva única finalitat, liquidar l'oposició, assassinats, atemptats i transformant els països en grans presons. En alguns països, l'estat de setge ja dura més de 30 anys, és el cas d'Egipte i Algèria. Aquests aparells de seguretat al costat del suport de les potències europees i nord-americana, són els únics pilars que feien mantenir règims podrits i en

les seves fases terminals. Les forces progressistes, democràtiques i de l'esquerra són les que més han patit la repressió amb assassinats i prohibicions.

La crisi no només ha afectat el règim àrab oficial, o els règims àrabs establerts.

També, l'alternativa real i transformadora ha patit la seva pròpia cri-

EN EL MÓN ÀRAB LES CONDICIONS ESTAVEN MÉS QUE MADURES, QUASI PODRIDES

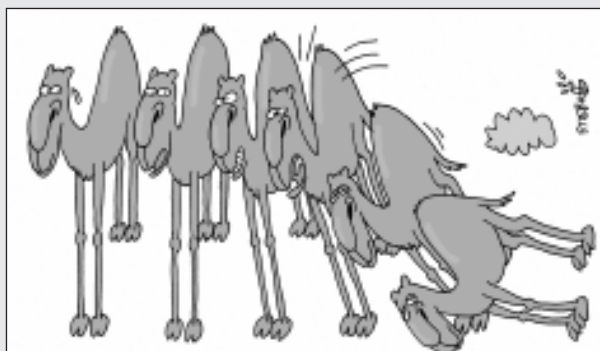
si. El debilitament del panarabisme després de la guerra del 1967, sobretot el que representava les idees del nasserisme com a oposició frontal al panislamisme, i com un pensament nacional, laic, amb orientacions pseudosocialistes, i la crisi de l'esquerra en general i les forces

marxistes i comunistes, per motius subjectius, objectius, i per la caiguda d'un model.

L'ISLAMISME POLÍTIC ÉS EL PRODUCTE DELS PROPIS RÈGIMS I DE L'IMPERIALISME:

Els mateixos règims han practicat la política d'afavorir l'islamisme polític per reprimir els nacionalistes àrabs i l'esquerra en general, i els comunistes en particular. Han construït milers de mesquites que han estat les tribunes de l'islamisme polític, i han introduït canvis constitucionals per afavorir l'Islam polític, per acontentar l'Aràbia Saudita com a expressió de l'islamisme a la regió. Durant dècades els governs occidentals han donat suport políticament i lògicament als islamistes contra el panarabisme. Els EUA, Anglaterra, Alemanya, i l'Aràbia Saudita durant la dècada dels cinquanta fins a finals del segle XX, han estat els que finançaven, i entrenaven militarment els islamistes. L'estructura exterior dels islamistes tenien les seves bases a Anglaterra i Alemanya. O sigui que els islamistes no han estat alternativa real al poder establert, sinó una manifestació del propi poder, que el seu objectiu no és canviar els règims, sinó participar en l'administració del mateix règim opressiu i dictatorial sota cobertura religiosa.

En tot cas, el moviment islamista no és un moviment homogeni, és un ventall de forces, interessos,

i objectius diferents. També, com tot a la vida, és un moviment dinàmic, que podem dividir en quatre corrents principals: els jihadistes relacionats amb Al Kaida, històricament relacionats amb la CIA i sectors del poder saudita, es consideren els més violents, el seu objectiu és destruir i desmembrar els estats: els Germans Musulmans que històricament amb el suport d'Anglaterra, Alemanya i el poder oficial de l'Aràbia Saudita, els islamistes relacionats amb sectors innovadors de l'Islam, on s'engloben sectors que han intentat històricament su-

**EL FRACÀS DEL RÈGIM
OFICIAL ÀRAB S'EXPRESSA
EN LA SEVA RENÚNCIA A
LA SOBIRANIA A FAVOR
DE LA PRESENCIA MILITAR
ESTRANGERA**

mar aspiracions nacionals del món àrab, expressar les aspiracions de la majoria dels pobles àrabs creients, l'alliberament nacional i la justícia social, és el sector més extens, el més arrelat en la cultura popular, però és el menys organitzat, aquest sector últimament veu l'islamisme turc com a model a seguir, i al final l'islamisme relacionat amb la revolució iraniana majoritàriament xiïta, la seva influència en algunes zones del món àrab ha crescut per omplir el buit que ha creat la debilitat d'Egipte i el panarabisme combatiu contra l'imperialisme i el sionisme.

**LA SUMA DE FACTORS HA
CREAT LES CONDICIONS
PER A LA REVOLUCIÓ:**

Règims àrabs còmplices contra els interessos nacionals, que han renunciat a la sobirania nacional, a la causa àrab central, han renunciat als drets nacionals del poble palestí,

còmplices en la humiliació que han patit els pobles àrabs durant dècades, són incapaços de donar resposta a les successives agressions israeliana i imperialista contra els pobles àrabs, règims que no només són incapaços de donar solucions al desenvolupament social i econòmic, sinó que formen part de les causes de la pobresa i la injustícia social, règims que s'han mantingut per la repressió i per la corrupció, famílies que s'han enriquit a costa de la sobirania i de la riquesa nacional. La suma de tot això, és la bomba de rellotgeria que ha provocat l'actual revolució àrab.

**LES REVOLUCIONS
SÓN L'ACUMULACIÓ
QUALITATIVA DE LES
LLUITES:**

Les revolucions no són esporàdiques, són fruit de l'acumulació de moltes lluites. El facebook o les xarxes de comunicació social d'Internet no fan revolucions, les fan els pobles, homes i dones. La suma de factors creen les condicions objectives per a la revolució, l'acumulació de lluites diàries creen les condicions subjectives perquè homes i dones surtin al carrer, conscients i amb la voluntat de sacrifici per fer la revolució.

Tots els països àrabs, cadascun al seu ritme i manera, han anat acumulant lluites de tot tipus. Des de Palestina, el Líban, Jordània, Tunísia, Egipte, Bahrain, el Marroc, el Iemen etc... Cada poble al llarg de la seva història ha anat creant les condicions per a un futur canvi. Els sacrificis en la lluita nacional, en la lluita social, per les llibertats democràtiques, estan en l'origen d'aquesta nova revolució nacional i democràtica. Les lluites contra l'ocupació, per l'alliberament nacional, per la dignitat, per les llibertats democràtiques, per al desenvolupament social, i per la justícia,

s'han anat produint per tot el món àrab. A Tunísia, la lluita per les llibertats, sumada a la lluita per la millora social, amb protagonistes com els partits polítics nacionalistes i de l'esquerra: partit d'Acció Democràtica, el Partit Comunista Obrer de Tunísia, el Partit El Tajdid (excomunista), organitzacions juvenils, moviment de dones, sindicats a UGTT, moviments estudiantils, d'aturats etc. Un ampli ventall de forces polítiques que han anat creant les condicions d'aquesta revolució que ha acabat amb un règim corrupte i dictatorial. A Egipte també, en els últims anys, hem viscut grans revoltes socials, vagues a diferents sectors, l'última i més important l'any 2006 al sector industrial més important d'Egipte que és el tèxtil, a Mahal, que s'ha saldat amb diversos morts i 300 detinguts, i ha estat l'origen d'un nou moviment sindical independent del poder, el moviment 6 d'abril, també aquesta organització ha estat la més activa en la revolució d'Egipte, cal sumar les lluites diàries des de diferents

sectors contra la política del règim cap a la causa palestina i la resistència libanesa, les manifestacions per les llibertats polítiques i sindicals, un moviment ampli de lluita en condicions difícils en un país que des de fa més de 30 anys té imposat l'estat de setge: nacionalistes del partit Al Karama, comunistes del Partit Comunista d'Egipte, demòcrates d'esquerra de l'Agrupació Nacional, moviment 6 d'abril, libe-

glattera i després per la instal·lació de bases militars nord-americanes, tot aquest moviment de lluita està en l'arrel de l'actual revolució.

Al Iemen, tota la història moderna del Iemen és una tensió política permanent, des de la revolució per la independència i la divisió del Iemen en dos, el Iemen socialista del sud governat pel Partit Socialista Unificat, i el Iemen del nord, des-

nistes, a tot el món àrab en condicions dures i complicades.

LA REVOLUCIÓ NACIONAL DEMOCRÀTICA ÀRAB:

Totes aquestes revolucions tenen en comú: la lluita per la sobirania nacional, el domini de les riqueses nacionals, dignitat nacional davant la humiliació imperialista i sionista d'Israel, la sortida de tropes estrangeres i bases militars estrangeres, per les llibertats democràtiques i públiques, contra la corrupció, per millores salarials, per condicions de vida millors. Tot es resumeix en "la caiguda del règim", no com a persones, sinó com a estructura i política. Aquests són els objectius de la revolució nacional democràtica àrab, no és un passeig, ni una desfilada revolucionària, és un procés de lluita complicat i dur. Els aparells dels règims, i les potències occidentals, i els EUA també reaccionen i intenten avortar la revolució allà on és possible, a l'inici o a la meitat, però intenten que la revolució fracassi. La història ens ha ensenyat que les revolucions que es queden a la meitat acaben en retrocés i en derrota. A Tunísia intenten que els aparells del règim segueixin presents però sense la figura d'en Ben Ali. Per això el moviment po-

erals d'Al Ghad i Kifaya, moviments juvenils i amplis sectors del poble són protagonistes d'aquesta revolució del 25 de gener. Els islamistes han tingut en totes aquestes lluites socials un paper insignificant, i en la revolució s'hi han sumat el quart dia i no des de l'inici, i durant els dies de la revolució han anat intentant pactar amb el règim.

Bahrain, aquest petit emirat, ha conegut en la seva història un moviment polític i sindical molt important, la lluita armada del Front d'Alliberament Nacional de Bahrain d'arrels nacionalistes i marxistes, també grans lluites sindicals, sempre reprimides amb la intervenció de la veïna Aràbia Saudita, d'An-

prés de la reunificació no han parat les lluites polítiques i socials.

A l'Iraq, amb gran tradició de lluita dels comunistes contra la monarquia, i després apartats del poder per un cop d'Estat organitzat per en Saddam Hussein, hi ha un moviment sindical força arrelat: les últimes revoltes han estat protagonitzades per la Confederació de Consells i Sindicats Obrers de l'Iraq, i per l'Agrupació de l'Esquerra Iraquià, i pel Partit Comunista Iraquià.

Són exemples dels sacrificis, de les lluites incessants de sectors populars, demòcrates, progressistes, nacionalistes, d'esquerra i comu-

LA IMPOTÈNCIA I LA COMPLICITAT DELS RÈGIMS ÀRABS CONTRA ELS INTERESSOS NACIONALS, ES TRADUEIX A NIVELL INTERN EN MAJOR REPRESSIÓ

pular segueix mobilitzat, per eliminar tots els tentacles i representants coneguts i desconeguts de l'antic règim, en aquest sentit, les últimes mobilitzacions que van aconseguir la dimissió del primer ministre són

un avanç molt important. També a Egipte, la contínua mobilització per exigir la dimissió del govern nomenat per Mubarak i ratificat pel Consell Militar, l'abrogació de l'estat de setge, l'alliberament de tots

**LES FORCES
PROGRESSISTES,
DEMOCRÀTIQUES I
DE L'ESQUERRA SÓN
LES QUE MÉS HAN
PATIT LA REPRESSIÓ
AMB ASSASSINATS I
PROHIBICIONS**

els presos polítics, i elaborar una nova constitució és molt important, i segurament els milions de persones que surten cada setmana al carrer vinceran. Igual que al Iemen, a Líbia, a l'Iraq o Bahrain, el moviment del poble aconseguirà la victòria. Així, la revolució nacional democràtica és l'inici d'una nova era en el món àrab. És el renaixement de la consciència de la unitat nacional a cada país, i la unitat àrab en general, les revolucions han demostrat la unitat dels pobles dins de cada país contra les divisions religioses, sectàries o ètniques, i han demostrat les aspiracions dels pobles àrabs a la unitat, però aquesta vegada sobre bases democràtiques i de justícia social, és la veritable combinació entre el nacional i el social, en un entorn de llibertat i de democràcia.

Segurament, les restes dels antics règims, forces polítiques, entre elles els islamistes, van intentar paralitzar el procés revolucionari, amb reformes d'imatge i superficials, tampoc als EUA i Europa no els interessa un canvi real, sobretot que pugui afectar els seus interessos econòmics i financers; el control de les reserves energètiques, els passos marítims, com són el canal

de Suez, o l'estret que uneix el Mar Roig amb l'oceà Índic, la seguretat d'Israel i la seva funció a la zona, les correlacions de forces a nivell regional en el conflicte àrab-israelià, faran que aquestes potències amb còmplices interns intentin avortar aquestes revolucions o preparar la contrarevolució.

**EL PECAT DE L'ESQUERRA
EUROPEA**

És lamentable el silenci de l'esquerra europea en general, és un silenci vergonyós, el pretext del desconeixement de la situació, no és una justificació vàlida, al contrari, demostra que l'esquerra europea ha estat espectadora davant l'intervencionisme polític i militar al món àrab per controlar les riqueses dels pobles àrabs, han estat espectadors davant la política dels seus governants de donar suport a les dictadures, i han estat espectadors davant la repressió i els assassinats contra l'esquerra i els demòcrates àrabs. No són capaços d'entendre, perquè mai han fet el mínim esforç

de pensar, reflexionar i escoltar la pròpia esquerra àrab.

Han tingut les ocasions d'establir i consolidar relacions amb les forces progressistes, d'esquerra, comunistes de l'altra riba de la mediterrània però, malauradament, han caigut en el pecat de la prepotència o de no entendre que el món ha canviat, el món bipolar ha acabat, estem vivint la cristal·lització d'un món multipolar.

Davant el "sorprenent" procés revolucionari en el món àrab, utilitzen els mateixos arguments que els seus propis governants de dreta, la

**EL MOVIMENT ISLAMISTA
NO ÉS UN MOVIMENT
HOMOGENI, ÉS UN
VENTALL DE FORCES,
INTERESSOS, I OBJECTIUS
DIFERENTS**

por a triar entre "dictadures o islamistes", entenc que el poder polític i econòmic de la dreta europea pre-

senta aquesta equació per justificar el seu suport a les dictadures, per assegurar un domini econòmic i militar sobre el món àrab, però el que no entenc és la superficialitat amb

LES REVOLUCIONS NO SÓN ESPORÀDIQUES, SÓN FRUIT DE L'ACUMULACIÓ DE MOLTES LLUITES

què l'esquerra utilitza els mateixos arguments. El procés revolucionari en el món àrab, és un procés dinàmic i de lluita, perquè els demòcrates, progressistes i l'esquerra àrab avancen i guanyen pes, i per resistir a la contrarevolució representada pels aparells dels règims, o també per sectors islamistes, o també per ingerències del poder europeu i nord-americà, necessiten la solidaritat d'un moviment internacional, sobretot europeu. Aquest suport no és una simple declaració, és important, sinó una pressió sobre els seus governs, per una política diferent, que respecti la voluntat dels pobles

àrabs a la sobirania nacional sobre les seves riqueses, per afavorir les llibertats democràtiques, i per relacions equilibrades i de respecte mutu, d'amistat entre pobles, sense ingerències polítiques ni militars.

Les relacions d'Europa amb el món àrab no poden seguir igual, la revolució nacional democràtica en el món àrab imposa una nova realitat a nivell nacional, a nivell del domini de les riqueses energètiques, dels passos marítics estratègics, i també queda en alarma roja la causa del poble palestí. Europa està davant el desafiament de relacionar-se amb un nou món àrab. L'esquerra europea ha d'intervenir i pressionar perquè aquesta nova relació sigui d'igual a igual, de solidaritat i cooperació, i per a una solució justa a la causa palestina per la creació del seu estat independent i el retorn dels refugiats, i sens dubte la necessitat de lluitar per un altre model de creixement econòmic a nivell d'Europa en general i de cada estat en particular. El basar el creixement de l'economia europea sobre l'expropiació i el ro-

batori de les riqueses del món àrab ha arribat al seu final.

Una nova era de progrés, de democràcia i de justícia comença en el món àrab, a pocs quilòmetres d'Europa, a l'altra riba de la mediterrània, cosa que tindrà una gran repercussió sobre els pobles que comparteixen aquest mar comú i sobre les relacions internacionals. És trist i lamentable que l'esquer-

TOTES AQUESTES REVOLUCIONS TENEN EN COMÚ: LA LLUITA PER LA SOBIRANIA NACIONAL, EL DOMINI DE LES RIQUESES NACIONALS

ra europea es quedi muda, sense paper a jugar, i sense influència en el desenvolupament futur dels esdeveniments ni a nivell intern dels seus països, ni a nivell de la gran casa Europa, i ja no dic a nivell internacional.

CRIDA D'INFLEXIÓ

[HTTP://INFLEXIO.WORDPRESS.COM/](http://INFLEXIO.WORDPRESS.COM/)

GRUP IMPULSOR INICIAL: DAVID CASASSAS, TONI COMÍN, QUIM CORNELLES, MARC CORREA, ALBERT DEUSEDES, ELVIRA DURÁN, DAVID ESCUDÉ, LUCA GERVASONI, CARLOS HORNERO, ÒSCAR J. GARCÍA, SARA JAURRIETA, LLUÍS JUBERÍAS, DAVID LIZOAIN, JAVI LÓPEZ, SANDRO MACCARRONE, EDGAR MANJARÍN, ÒSCAR MATEOS, FERRAN PEDRET, JOAN RAMON RIERA, CARLOS ROJO, JOSÉ MANUEL RÚA, ADRIANA SABATÉ, JOAN SANCHÍS, ALBERT TOMÀS, JORDI URGELL

A continuació trobareu la reproducció de la crida que el grup impulsor d'Inflexió va realitzar a principis de 2010, fruit d'una inquietud compartida i una intuïció que s'ha anat confirmant, i que pot signar-se al bloc:

Què ens mou?

És fàcil percebre al nostre voltant la buidor, la grisor i el tedi per l'aparent manca d'alternatives a l'actual estat de coses. Moltes persones i molt diverses compartim aquesta percepció. Persones de diversos orígens i provinences, amb diferents adscripcions en el camp de les idees, amb diverses filiacions polítiques o sindicals, o cap en absolut, però amb un mateix anhel per la transformació i la justícia socials. Persones que compartim una inquietud pel moment i la situació actuals, així com una mateixa pulsó per la llibertat, la igualtat i la solidaritat, i que sentim la imperativitat i la urgència d'assolir transformacions estructurals profundes que ens encaminin a una societat d'homes i dones lliures i iguals, que decideixin junts i cooperin entre si pel progrés i el benestar comú, i per un desenvolupament sostenible. Compartim la convicció que les persones poden organitzar-se de forma més justa i millor, i ens

sentim permanentment anhelants d'accelerar aquest futur.

Una crida al debat i l'acció

Creiem que és necessari establir un debat generós i sincer entre les persones que compartim aquests afanys. En la convicció que aquest ha d'ésser un debat que vagi més enllà de les afinitats i recorreguts vitals que conformen el bagatge de cadascuna de les persones que desitgin participar-hi, realitzem una doble crida: una crida al conjunt dels ciutadans i ciutadanes de l'esquerra política i social, als ciutadans i ciutadanes que senten el malestar de viure immersos en una situació de la qual ens volen fer creure que no hi ha sortides, a incorporar-se al debat; una crida, també, a prendre la iniciativa, a bastir un ampli moviment de persones que exigim el control del nostre futur col·lectiu.

No pretenen aquestes ratlles esdevenir un manifest fundacional a la recerca d'adhesions, perquè no són adhesions el que cerquem, sinó

confluències. Volem discutir i generar espais per a l'anàlisi, per a la difusió i la generació d'idees, per a l'acció i l'exploració de camins pels quals pugui transitar aquest anhel transformador que compartim. Sense cap pretensió i amb tota la intenció, ens convoquem en una breu sèrie d'afirmacions, ara que afirmar quelcom és el primer acte revolucionari, per dir-nos — per dir-vos —, que no estem sols.

Recuperar la societat, recuperar la política

Afirmem la necessitat, front als atacs neoliberals contra tota idea de societat, front als intents per im-

**AFIRMEM QUE ÉS
POSSIBLE, DESITJABLE,
VIABLE I URGENT BASTIR
UN SISTEMA ALTERNATIU
QUE EMPODERI LES
PERSONES PER EVITAR
LA DOMINACIÓ I
L'EXPLOTACIÓ**

posar-nos una tendència a la fragmentació, la disgregació i la individualització, front als esforços per destruir el comú, per fer-nos viure en precari, aïllar-nos, empetitir-nos i fer-nos sentir impotents, de revoltar-

nos contra aquesta pretensió de fonamentar la dominació en la gestió de les nostres pors. Individualitzats d'aquesta manera no som individus, som fragments. I no estem sols, no estem soles. És radicalment falsa la

NO SÓN ADHESIONS EL QUE CERQUEM, SINÓ CONFLUÈNCIES

ficcio de l'ésser o la ment individual preexistent a la societat. Com a espècie, la humanitat és eminentment social, i, per tant, la política, entesa com la faceta en què cada persona es preocupa per la cosa pública, se'n forma una opinió, i hi intervé d'una o altra manera, ens és tan natural individualment com necessària per a organitzar la convivència en societat. La qüestió és, en aquest punt: quina política i per a organitzar quin tipus de societat?

La viabilitat de l'alternativa

Afirmem que és possible, desitjable, viable i urgent bastir una alternativa al sistema econòmic i social capitalista. Afirmem que ens podem dotar d'estratègies per a superar-lo. Mal els pesi als apologetes del final de la història i de les ideologies, pretendre que no és possible cap altra forma d'organització social i econòmica que l'actual és un insult a la raó, suposa un menysteniment de la intel·ligència humana i mostra poc coneixement de la història.

Afirmem que és possible, desitjable, viable i urgent pensar noves maneres de concebre i garantir la independència socioeconòmica de totes les persones, i per tant, la nostra llibertat i autonomia a l'hora de teixir interdependència, a l'hora de crear el món en què vivim.

Afirmem que és possible, desitjable, viable i urgent bastir un

sistema alternatiu que empoderi les persones per evitar la dominació i l'explotació, que connecti les persones a través d'altres tipus de vincles i relacions de producció, i de relacions d'intercanvi lliures i regulades, on aquestes persones creïn aquestes relacions de producció per satisfer les seves necessitats reals, de forma autogestionada, i on les decisions d'inversió transcendents siguin objecte de control col·lectiu. Anomenem aquesta alternativa, viable i desitjable, democràcia econòmica

Una opció per la plena democràcia, una opció per la transformació social

Afirmem que cal rompre els mecanismes — siguin aquests més o menys subtils —, de dominació i d'explotació de les persones pel seus propis congèneres en què es basa el funcionament del capitalisme, i que cal acabar amb la deprecació irracional del nostre entorn natural. La lògica d'explotació del capitalisme és intrínsecament injusta. El desenvolupament d'aquest sistema comporta necessàriament l'aparició de greus desequilibris i injustícies socials, i, fins i tot en el cas que a un sistema de mercat capitalista se li apliquin mesures socials de tipus corrector, les pròpies forces del capital tendeixen a fer aflorar i créixer aquestes tensions socials. La manca d'una llibertat real és immanent a aquesta lògica capitalista.

Afirmem, per tant, que és necessari construir democràcies socials avançades, que concebem com el desenvolupament de la democràcia fins les seves darreres conseqüències polítiques, socials i econòmiques. Allò que ha de caracteritzar aquesta concepció i aquesta pràctica de la democràcia, socialista en un sentit ampli, no és pas el fet de reconèixer iguals, sinó el fet de cre-

ar-los, proveint la seguretat material que garanteixi que tots esdevinguem ciutadans realment lliures.

Què fer?

Afirmem que no podem esperar canvis en la correlació de forces sense provocar-los, ni impulsar transformacions progressives sense una idea, per difusa que sigui, d'on volem arribar. Tenim la intenció declarada i manifesta de subvertir l'actual estat de coses, i a voltes la història necessita una empenta. La nostra utopia no respon a un model predefinit i tancat: nosaltres no pertanyem a cap tradició dogmàtica ni autoritària. A nosaltres no ens convenç la visió d'un socialisme construït des de dalt, per la gràcia d'una elit filantròpica i benintencionada, d'una dirigència revolucionària preclara i amatent, o d'un Estat benvolent i amable. La nostra utopia és més aviat una tendència, una direcció, i una manera de construir el nostre futur col·lectiu. És una tendència cap a la igualtat i la solidaritat, és transitar el camí de la llibertat, és un pensament emancipador lligat a un gest de determinació, és posar l'accent en la confiança en la capacitat de les persones per a alliberar-se per si mateixes de tota opressió o explotació.

Afirmem que cal combatre l'hegemonia actual del pensament conservador mitjançant tant l'elaboració teòrica d'un discurs alternatiu, com la seva plasmació en una cultura política d'esquerres amb elements que puguin compartir les persones progressistes amb independència de la seva filiació particular. Cal trobar la manera de bastir al voltant d'aquest projecte alternatiu la coalició de persones disposades a conformar un nou subjecte històric que sigui motor del canvi, i cal fer-ho col·lectivament, sense dirigismes i des de la base, per anar engruixint les files del canvi, aprenent en cada lluita a organitzar-nos millor.

El capitalisme s'imposa a la democràcia: reapropriem-nos de les nostres vides

DAVID CASASSAS

MEMBRE DEL GRUP COORDINADOR D'INFLEXIÓ, [HTTP://INFLEXIO.WORDPRESS.COM/](http://INFLEXIO.WORDPRESS.COM/)

Transcripció de la intervenció de David Casassas a la taula d'obertura de les Jornades del col·lectiu Inflexió celebrades a Barcelona el dissabte 19 de març de 2011 sota el lema "Reapropriem-nos de les nostres vides"

La meua intervenció té per objectiu justificar i comentar el perquè del lema d'aquestes jornades: "Reapropriem-nos de les nostres vides". Bo i recollint una sèrie d'anàlisis i reflexions que hem mantingut al si d'Inflexió des de fa aproximadament un any, tractaré de plantejar quatre grans conjunts de qüestions que podrien contribuir a articular part dels debats que tindrem al llarg del dia d'avui.

1. La dinàmica de la desposseïció capitalista i la necessitat d'una reposseïció: "reapropriem-nos de les nostres vides".

És ben sabut que el capitalisme té els seus orígens en massius processos de desposseïció de la gran majoria pobra. Com ja va explicar Marx, potser amb especial claredat al capítol XXIV del Capital, i com van explicar també figures aparentment tan dissímils com Adam Smith, al

segle XVIII, o, ja al segle XX, Karl Polanyi, el capitalisme ha comportat, ja des de principis del segle XVI, onades consecutives de desposseïció, de privació de les classes populars d'un conjunt rellevant de recursos que garanteixi una existència en condicions de dignitat¹. Aquests processos de desposseïció van arrencar amb la pèrdua de terrenys comunals, que passaven a ser objecte d'una apropiació privada totalment exclouent de l'ús col·lectiu dels recursos de la terra; i aquests processos de desposseïció es manifesten avui, de formes diferents però a través de processos de conflicte social i polític sorprenentment similars als descrits pels Marx, Smith i Polanyi, en les actuals retallades de drets i de

despesa pública per part d'una dreta neoliberal mundial, europea, espanyola i catalana que culmina eficaçment una feina iniciada ja fa uns 35 anys orientada a desmantellar la reforma del capitalisme que s'havia assolit, en part sota l'impuls de les esquerres, des de la Segona Postguerra Mundial.

Si tot això és crucial en termes socials i polítics, no és perquè la des-

EL CAPITALISME TÉ ELS SEUS ORÍGENS EN MASSIUS PROCESSOS DE DESPOSSEIÓ DE LA GRAN MAJORIA POBRA

posseïció impliqui només privació; si tot això és decisiu, és perquè desposseïció implica pèrdua de poder de negociació, pèrdua de la nostra capacitat de controlar i co-determinar la naturalesa dels espais socials i econòmics on les nostres vides es desenvolupen². En efecte, sense un

¹ Vegeu Marx, K. (1975) [1867]: "La llamada acumulación originaria", a K. Marx, El Capital. Crítica de la economía política, Mèxic: Fondo de Cultura Económica; Smith, A. (1981) [1776]: An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations, Indianapolis: Liberty Fund; i Polanyi, K. (1944): The Great Transformation. The Political and Economic Origins of Our Time, Boston: Beacon Press.

² El sociòleg nord-americà Erik Olin Wright s'ha referit a aquesta capacitat com a "poder social". Vegeu Wright, E.O. (2006): "Compass Points: Towards a Socialist Alternative", New Left Review, 46, pp. 93-124.

conjunt rellevant de recursos -recursos materials, drets universalment garantits, etc.-, ens veiem obligats a acceptar les condicions que se'ns imposen a totes les esferes de la vida social; sense un conjunt rellevant de recursos -és a dir, desposseïts-, no podem disputar -i, per tant, co-determinar- els termes i les condicions de la interacció social.

Tot això es fa sentir amb especial cruesa en un context en què és cada cop més evident que tots som classe treballadora. Avui, la il·lusió d'una suposada classe mitjana socialment diferenciada d'una suposada classe baixa treballadora s'esmicola. És clar que la classe treballadora és d'allò més heterogènia, però mai com avui es fa palès que tots vivim sota l'espasa de Damocles de la desposseïció o, dit altrament, de la precarietat, que és el terme amb què ens referim a la situació d'extrema vulnerabilitat social, d'extrema erosió de la nostra capacitat de decidir sobre les nostres pròpies vides, a què la desposseïció ens condueix. En efecte, es tracta d'una desposseïció -d'una precarietat- que, en primer lloc, i cada vegada més -i cada vegada més per a tothom-, ens obliga inflexible a entrar als mercats de treball, uns mercats de treball que constitueixen l'única institució social d'on podem obtenir, si tenim sort, certa quantitat de recursos que

ens permetin subsistir -d'aquí que puguem afirmar que, sota el capitalisme, mancats de qualsevol alternativa a la venda de la força de treball, mancats per tant de la capacitat de co-decidir de forma autònoma com organitzem l'esfera del treball i de l'activitat productiva i reproductiva, el gruix del treball que realitzem sigui "treball forçat"-; i, en segon lloc, es tracta d'una desposseïció -d'una precarietat- que, cada vegada més -i cada vegada més per a tothom-, ens compel·leix a acceptar acríticament les condicions que se'ns ofereixen -que se'ns imposen- al si d'aquests inevitables mercats de treball, ja siguin formals o informals. Repeteixo: és cert que convivim amb extensos grups de població immigrada en situació irregular que pateix graus de vulnerabilitat social més elevats, de la mateixa manera que és cert que

les nostres societats acullen bosses de precarietat, especialment patides per les dones, en què les condicions de vida es mostren especialment difícils -a Espanya, la taxa de precarietat laboral supera amb escreix el 30%-; però res d'això fa la resta de la classe treballadora menys "classe treballadora": finalment, el 63% d'aquesta "resta" de la classe treballadora està percebent 1.000 euros o menys, una "resta" de la classe treballadora per la qual l'amenaça de la precarietat s'està universalitzant com mai.

D'aquí la crida a "reapropiar-nos de les nostres vides". Es tracta d'una crida a reflexionar sobre formes de contradir la dinàmica expropiadora del capitalisme o, el que ve a ser el mateix, a reflexionar -i a passar a l'acció- sobre formes de construir i reconstruir béns comuns, recursos comuns que ens empoderin, que ens permetin alçar el cap de ran de terra i concebre, imaginar i dur a terme altres tipus de vincles socials. És per això que parlem de reapropiació o reposseïció com a procés democratitzador de la vida social tota: allò que està en joc és ni més ni menys que la garantia del dret a decidir com organitzem la vida compartida, com despleguem una vida social realment nostra, com bastim una interdependència basada en decisions veritablement autònomes par part de tothom³.

3 Resulta interessant en aquest sentit observar com Stéphane Hessel explica que les retallades que la dreta neoliberal europea ha estat practicant durant els darrers 30 anys, i potser amb especial cruesa arran de la crisi financera que va esclatar el 2008, suposen una ruptura del consens social que el bloc antifeixista nascut de la Resistència va estimar necessari per a la (re)construcció de la democràcia europea després de l'experiència del feixisme i del nazisme i de la dinàmica social i econòmica que els havia causat: d'acord amb el bloc antifeixista, no hi podia haver democràcia sense seguretat material, sense pensions, sense drets socials, sense una sanitat i una educació públiques i de qualitat, sense un control col·lectiu de les fonts d'energia, sense embridar i limitar la formació de grans concentracions de poder econòmic i financer. De la mateixa manera que, ja el 1943, el Consell Nacional de la Resistència, que agrupava moviments socials, partits i sindicats de procedència política ben diversa, proposava totes aquestes mesures, unides als valors que les inspiren, com a conjunt de criteris orientadors de l'articulació, en clau antifeixista, de la democràcia moderna, la formació i consolidació d'un bloc antineoliberal apareix avui com a eina indispensable per la (re)conquesta d'uns drets socials i d'una seguretat socioeconòmica que permetin limitar la dinàmica expropiadora del capitalisme contrareformat i que, així, aturi el procés d'erosió de la llibertat i de la democràcia que aquest capitalisme comporta. Vegeu Hessel, S. (2011): ¡Indignaos! Un alegato contra la indiferencia y a favor de la insurrección pacífica, Barcelona: Destino.

2. Diversitat de formes de la repossessió.

De mitjans per assajar políticament formes de reapropiació de les nostres vides n'hi ha molts: no en va comptem amb una gran pluralitat d'experiències i de projectes, els quals, al seu torn, són el resultat de tota una pluralitat de tradicions -i d'estils, i de tons i d'estratègies-. Sense anar més lluny, avui a les 12 del migdia tenim una taula en què això es farà palès. Ara bé, és possible -i llanço aquesta idea en clau d'hipòtesi que podem discutir més endavant-; és possible, dic, que, malgrat aquesta diversitat d'experiències i de tradicions, ens trobem tots situats davant d'una mateixa tasca: precisament, la d'explorar i lluitar per formes de repossessió i, per tant, de reapropi-

DESPOSSESIÓ IMPLICA PÈRDUA DE PODER DE NEGOCIACIÓ, PÈRDUA DE LA NOSTRA CAPACITAT DE CONTROLAR I CO- DETERMINAR

ció de les nostres vides i del dret a decidir sobre elles. Fixem-nos en la composició d'aquesta taula de les 12. En aquesta taula es parlarà -parlarem- de les següents qüestions:

- * Parlarem de democràcia econòmica i de democràcia en el treball. Parlarem, per tant, de formes de constituir la unitat productiva, el centre de treball, l'espai on es desenvolupa l'activitat humana, des de la capacitat per fer-ho amb llibertat efectiva, és a dir, respectant la forma física i legal que volem dotar a la nostra participació a l'esfera productiva. Doncs bé, com construir políticament aquestes "capacitats"?
- * Parlarem de banca ètica. En altres paraules, parlarem del "dret al crè-

dit", en el doble sentit de dret a certa quantitat de recursos financers i de "dret a la confiança", a ser mereixedors de la confiança dels nostres consemblants, com a part d'un paquet de mesures que afavoreixi la nostra capacitat d'actuar, individual i col·lectivament, per desplegar formes de vida autònomes.

- * Parlarem d'habitatge. Parlarem del dret a l'habitatge com a forma d'accés a uns recursos crucials per garantir la nostra independència socioeconòmica i, amb ella, un conjunt rellevant de "certeses" que ens permetin construir trajectòries vitals realment pròpies. Parlarem del dret a l'habitatge, per tant, com a reapropiació d'una part determinant de l'espai públic, un espai públic del que, precisament, estem privats.
- * Parlarem de renda bàsica, gran palanca o element afavoridor, gràcies al poder de negociació que la garantia de l'existència material confereix, de l'emergència de relacions socials més lliures, més autònomes, al món de l'organització del treball i de la producció, però també a l'esfera domèstica i associativa.
- * Parlarem de fiscalitat justa. Si la societat no és o no ha de ser una mera col·lecció d'àtoms juxtaposats, hem de fer-nos col·lectivament amb un conjunt de recursos que ens permetin convertir-nos de forma efectiva en actors que realment construeixen el seu món, un món que els és propi. Perquè segueix sent necessari allò que Marx, també al capítol XXIV del Capital, anomenava "expropiar els expropiadors": sabem que aquesta despossecció, que és causa de la manca de llibertat de la gran majoria i que, per tant, és causa també de la fractura de la democràcia efectiva, és el resultat d'una gran -i constantment activa- lògica expropiadora que ha de ser corregida i desactivada.

- * Parlarem de control col·lectiu dels mercats financers, perquè sabem que els grans poders financers tenen una enorme capacitat de condicionar el funcionament de l'espai econòmic i social -mercats i economies senceres- on hauríem de ser capaços de desenvolupar els nostres projectes de vida propis en condicions d'autonomia.
- * I parlarem d'altres qüestions que avui no són al programa, però que seran a jornades que celebrarem ben aviat i que estan estretament vinculades a tots els elements citats i que, per tant, també aniran sortint avui: la sanitat i l'educació públiques i de qualitat, la qüestió de l'empoderament de les dones per l'assoliment d'una equitat de gènere efectiva, les polítiques orientades a la cura de les persones, les polítiques orientades al control col·lectiu del nostre entorn natural, etc.

Doncs bé, la hipòtesi que voldria llançar en aquest punt és que tenim bones raons per afirmar que tot aquest conjunt d'experiències va més enllà de la lògica dels mecanismes assistencialistes d'ajuda ex-post a tots aquells que es troben en situacions de privació i exclusió -cosa que no implica negar la importància de l'assistència social ex-post-, sinó que formen part d'una agenda orientada a la repossessió, a la reapropiació de les nostres vides, i, per tant, a l'empoderament ex-ante d'individus i grups, un empoderament que, a tra-

vés de la transferència i redistribució de recursos sota la forma de drets universals i incondicionals, permeti l'horitzontalització d'unes relacions socials avui excessivament verticals i verticalitzadores -i els mecanismes assistencials que avui coneixem, per lloables i essencials que siguin els objectius que persegueixen, no deixen de contribuir a la naturalesa vertical i verticalitzadora de les nostres societats, precisament degut a la seva naturalesa condicional, exposat -.

Si això és així, doncs, si resulta que la nostra opció tendeix a ser la de l'empoderament, aleshores el fet de prendre consciència de la tasca comuna que tenim a les nostres mans -aquesta lluita per l'empoderament o per l'enfortiment del poder social- ens podria permetre explorar les interseccions entre aquests projectes, crear sinergies, entendre la relació de necessitat que s'estableix entre tots aquests fronts oberts que analitzarem a les 12 del migdia. És per això que les jornades d'avui s'han plantejat com unes jornades de reflexió orientada a l'acció, a una acció que pot tenir diverses formes, però que és acció conjunta. Si tot això és així o pot ser així, doncs, un dels objectius d'aquestes jornades no pot ser altre que el de donar visibilitat al caràcter col·lectiu i complementari de les nostres respectives experiències.

3. Reapropiació com a propietat col·lectiva dels mitjans de producció.

Hi ha una altra manera de veure o de dir tot això que estem comentant: ben mirat, allò que avui ens estem tornant a plantejar és, novament, la qüestió de la propietat col·lectiva dels mitjans de producció. De fet, la realitat permet i obliga a parlar i a plantejar les coses en aquests termes. Però anem a pams i comencem per descompondre la fórmula en qüestió:

* "Propietat" no vol dir que tots hàgim de tenir un títol de propietat jurídicament segellat a la butxaca. "Propietat" vol dir "control", vol dir capacitat d'incidència sobre la vida econòmica i social, vol dir capacitat d'emmotllar el món en què vivim, de crear-lo, i de crear-lo tots nosaltres. Estem parlant, doncs, de propietat com a control dels instruments que ens permeten co-determinar la vida social tota.

* "Col·lectiva" no vol dir necessàriament "estatal" -tot i que tampoc ho nega: a ningú escapa que l'Estat ha de jugar un paper central com a garant del nostre empoderament com agents amb veritable capacitat de prendre la iniciativa respecte les nostres vides-. Més enllà de les majors o menors dosis d'Estat que siguin oportunes, allò que realment volem dir quan diem que la propietat ha de ser "col·lectiva" és que aquesta capacitat

AVUI, LA IL·LUSIÓ D'UNA SUPOSADA CLASSE MITJANA SOCIALMENT DIFERENCIADA D'UNA SUPOSADA CLASSE BAIXA TREBALLADORA S'ESMICOLA

de control d'aquestes eines i instruments ha d'estar universalitzada, que tots i totes hi hem de tenir accés i que ha d'estar posada al servei de tots i totes i sotmesa a l'escrutini de tots i totes.

* Finalment, això dels "mitjans de producció" no vol dir necessàriament la indústria sidero-metal·lúrgica (tot i que també); "mitjans de producció" vol dir tots aquells recursos, materials i immaterials, que ens permeten produir objectes, idees, espais, estones, relacions, vida.

Així doncs, per tot allò que hem dit i per tot allò que veurem a partir

de les 12, jo entenc aquestes jornades com un espai on reprendre la vella pregunta sobre com pensar la propietat col·lectiva dels mitjans de producció i sobre com treballar per assolir-la. És cert que la formulació sona clàssica; però no és menys cert que la situació en què ens trobem n'és molt, de clàssica: és molt anys 30, és molt 1871, és molt pròpia 1) d'un capitalisme desembridat i 2) d'una situació d'absència de pacte social -que és la situació en què cada dia ens trobem més-. Per això deia que no només és necessari parlar en aquests termes, sinó que, a més, la realitat obliga a recuperar-los. Vegem per què.

En el nostre front socialdemòcrata, nosaltres, les esquerres, vam fer un pacte, un pacte que, de fet, directa o indirectament, tots vam propiciar. Es tractava d'un pacte social que, sobretot, va quallar després de la Segona Guerra Mundial i que va donar lloc a l'Estat de Benestar -tot això és ben sabut-. Doncs bé, el cas és que avui aquest pacte està trencat. Ha estat trencat de forma unilateral. Al nostre front socialdemòcrata -deixeu-me dir-ho col·loquialment- l'han deixat tirat. I, per extensió, a tots nosaltres. La gran pregunta, doncs, és aquesta: què fem quan els pactes es trenquen? I, en particular, què fem davant del gran trencament del pacte social de postguerra? El que avui voldria suggerir és que potser calgui tornar als orígens, fer allò que en informàtica anomenem "reiniciar" o "resetejar" i començar per recordar de què anava la cosa,

de què anava tot això de l'esquerra, de l'emancipació social.

Perquè, front a la possibilitat de seguir implorant la resurrecció d'un pacte que està mort -i desenganyem-nos: està mort o, com a mínim, tocat de mort, doncs el poder econòmic, la dreta, ha optat pel gran divorci-; front a la possibilitat -dic-d'implorar la resurrecció d'un pacte mort -i sabem que implorar, pidolar i

**MAI COM AVUI ES FA PALÈS
QUE TOTS VIVIM SOTA
L'ESPASA DE DAMOCLES
DE LA DESPOSSESIÓ O,
DIT ALTRAMENT, DE LA
PRECARIETAT**

arrossegar-se té un punt de patetisme-, podríem plantejar un pacte nou-nou, però vell, però ben nou una altra vegada-: el nostre pacte, el del conjunt de les esquerres, passades ja les divisions pròpies del segle XX. Perquè tenim una tasca pendent: la de la propietat col·lectiva dels mitjans de producció o, en termes menys clàssics, la de la factura col·lectiva, la del control col·lectiu dels instruments i canals a través dels quals parim i organitzem la vida productiva, la vida social.

Marco Revelli, en un article que la revista SinPermiso reproduïa el mes de desembre passat⁴, citava una pintada que va descobrir a una paret de l'Institut Politècnic de Torí: "ens heu pres massa coses, ara ho volem tot", deien els estudiants d'allà. En certa manera, aquestes jornades d'Inflexió s'han muntat per fer aquest gran "reset" i perquè "ho volem tot". I perquè la multiplicitat d'allò que és possible depèn, fins a cert punt, del fet que ens asseiem a pensar allò que és desitjable; perquè pensar què és desitjable ajuda a concebre també com crear les condicions polítiques i

socials per fer esdevenir possible allò que ens sembla desitjable. I això no ho podem fer sols. Això passa per imbricar experiències i lluites. Per això, també, aquestes jornades.

**4. La lluita contra el
capitalisme: metafísica no,
gràcies.**

Acabo amb una breu consideració anti-metafísica sobre la transformació social. Si hem de parlar de la crítica del capitalisme i de la seva superació, convé assumir que això del capitalisme no és una realitat monolítica l'existència de la qual segueixi un codi binari "de zeros i uns", "d'encès o apagat". La qüestió va més enllà de si vivim sota el capitalisme en estat pur o si l'hem extingit completament. Es tracta d'una qüestió molt més complexa i modulada. Per exemple -i aquest punt és especialment important per contextos polítics com el d'aquestes jornades-, es poden introduir elements no capitalistes en el món (capitalista) en què vivim: ben mirat, la sanitat, l'educació, els drets socials, el principi d'universalitat que a vegades acompanya el conjunt de la política pública, el blindatge d'unes condicions laborals dignes, formes democràtiques d'organitzar la producció, la distribució i el consum, etc.; tots aquests elements -i molts altres- formen part d'allò que Erik Olin Wright anomena "transformacions intersticials" del sistema⁵, són formes d'una acció política i social reapropiadora, reposseïdora i, per tant, profundament anticapitalista, que, no obstant, sabem que poden perseguir-se i, potser, assolir-se aquí i ara. I prendre consciència d'això ens permet afegir a la frase "ho volem tot" la frase "i, a més, tot comença ara": perquè podem posar-nos-hi ja; perquè, de fet, ja hi estem posats,

i de quina manera -una vegada més, remeto a la taula de les 12-.

Dit altrament: és possible que la unitat i la complementarietat en una lluita política per la transformació social passi per desterrar tota possible metafísica respecte la dicotomia reforma Vs. revolució. Perquè ni els que es diuen revolucionaris purs tenen el monopoli de la puresa, ni els que es diuen reformistes tenen la seguretat de poder deturar la reforma i evitar que vagi més enllà i els ultrapassi. Tot això depèn molt de nosaltres, de com situem les peces sobre el taulell. Si assolim articular un espai de transferència i alineament de les nostres experiències, l'acció política s'incrusta en tota una corrent dirigida a la reposseïció, a la reapropiació, a l'empoderament, a la transformació. I quan això és així, l'amplitud de la passa endavant importa menys que el fet que ens estiguem movent.

I més encara quan el pacte social de postguerra està trencat. Si hi ha pacte, ens podem preocupar per si les passes graduals en els intersticis del sistema poden formar part de la gran reforma, del gran pedaç; però si no hi ha pacte, no tenim raons per pensar que aquestes passes graduals no es puguin situar, qui sap, en la pendent relliscosa que desencadeni la transformació social plena. Insisteixo: això dependrà molt de nosaltres, del signe que nosaltres siguem capaços d'imprimir a les passes en qüestió. Per això crec que cal insistir en la potencial complementarietat de moltes de les nostres formes d'acció política i en la necessitat que entenguem que aquesta acció nostra, per molt que es situï en l'aquí i en l'ara, pot formar part d'una trajectòria que vagi tan enllà com siguem capaços de fer-la anar.

4 Vegeu Revelli, M. (2010), "La protesta estudiantil en Italia. La primera generació airada posterior al crecimiento", SinPermiso, disponible a <http://www.sinpermiso.info/textos/index.php?id=3806>.

5 Vegeu Wright, E.O., op. cit.

Crida a la convergència i l'acció

Cal fer front a l'abús!

GRUP PROMOTOR: ALMUDENA GRANDES, ARIEL JEREZ, ARMANDO FERNÁNDEZ STEINKO, BEGOÑA SAN JOSÉ, CARLOS BERZOSA, CARLOS MARTÍNEZ, CARLOS RUÍZ, DIOSDADO TOLEDANO, ENRIQUE DE SANTIAGO, FRANCESC MATAS, FRANCISCO FERNÁNDEZ BUEY, GASPAR LLAMAZARES, IGNACIO RAMONET, JOSÉ LUIS SAMPEDRO, JOSÉ MANUEL NAREDO, JUAN RAMÓN CAPELLA, JUAN TORRES LÓPEZ, LUIS GARCÍA MONTERO, MANOLO MONEREO, MARCOS ROITMAN, ÀNGELS MARTÍNEZ CASTELLS, MARIA JOSÉ SAURA, MIGUEL RIERA, PABLO IGLESIAS, PASCUAL SERRANO, PEDRO MONTES, RAFAEL PILLADO, RAMÓN ZALLO, RICARDO GARCÍA ZALDÍVAR, ROBERTO VICIANO, ROSA CAÑADELL, ROSA REGÀS, SALCE ELVIRA. TEODULFO LAGUNERO, VICENÇ NAVARRO, XOSÉ MANUEL BEIRAS
[HTTP://WWW.REDCONVERGENCIASOCIAL.ORG/](http://www.redconvergenciasocial.org/)

A continuació podeu trobar la convocatòria del procés de constitució de les taules de convergència celebrada Madrid el dissabte 19 de febrer de 2011 amb unes 1.300 persones. Es pot seguir el procés i adherir-se al manifest a: <http://www.redconvergenciasocial.org/>

Les dones i homes que signem aquesta crida ho fem perquè creiem que és urgent despertar la consciència de l'opinió pública, és urgent que la ciutadania passi a l'acció.

Creiem imprescindible actuar com més aviat millor per frenar els abusos que s'estan cometent contra els treballadors i treballadores, contra els que ni tan sols han tingut l'oportunitat de ser-ho, com és el cas de milions de dones, contra els pensionistes o contra els petits i mitjans empresaris que també pateixen els abusos de la banca i de les grans empreses.

Signem aquesta crida per denunciar les amenaces que planen no només sobre l'economia, sinó sobre la democràcia (perquè cada vegada

compta menys l'opinió del poble), sobre la justícia (perquè els financers mai paguen el mal que provoquen), sobre el medi ambient (perquè amb l'excusa de la crisi deixen d'aplicar les poques normes que el protegeixen i s'afavoreix les indústries que més el destrossen) i sobre el benestar de la majoria de la població (perquè s'està fent que la paguin els que no en tenen culpa i disposen de menys recursos).

I ho fem per promoure la convergència de tots els ciutadans i ciutadanes, siguin membres o no d'organitzacions polítiques, sindicals, socials, no governamentals o culturals per posar en marxa una resposta unitària que permeti enfrontar-se amb eficàcia a la manipulació informativa, a les retallades en els drets

socials i al mal que tot això està produint al ja de per si feble Estat de Dret en què vivim.

Les forces polítiques que defensen les polítiques que s'apliquen, els governs que han decidit no enfrontar-se als poders financers i nombroses institucions nacionals i internacionals estan fent recaure el principal cost de la crisi sobre les seves víctimes, sobre la majoria de la població, les classes treballadores, els pensionistes i treballadors autònoms.

La seva única recepta per sortir de la crisi és la reducció dels seus ingressos, la retallada dels seus drets socials i laborals, el sacrifici de l'Estat del Benestar i l'estrangulació de petits i mitjans empresaris que no disposen dels mateixos recursos que les grans empreses per fer front a la crisi.

Gràcies a la seva enorme influència política i mediàtica extorsionen els governs elegits i aconseguen fer creure a la majoria de la gent que la seva versió de la crisi i les seves receptes són les úniques possibles per aconseguir sortir-ne.

Els governs de dretes, i també al-

guns de base social progressista com l'espanyol, estan capitulant davant aquests poders que ara anomenen "els mercats" però que en realitat són els interessos endogàmics dels propietaris de les grans empreses i entitats financeres. Han renunciat a ser expressió de la sobirania popular i desmobilitzen la ciutadania dient-li que no s'hi pot fer front.

També volem denunciar amb aquesta crida l'engany a la ciutadania perquè la veritat és que hi ha altres formes molt més realistes d'interpretar l'origen de la crisi, hi ha polítiques més eficaces per sortir-ne, polítiques que no en provocarien una altra de més gran en poc temps i que no farien pagar les seves conseqüències als que menys tenen.

Experts i expertes de tot el món i la pròpia Assemblea General de les Nacions Unides demostren que aquestes alternatives existeixen i que serien viables si els governs decidissin posar-les en marxa.

El que està passant és una immoralitat flagrant i contrària als princi-

**SIGNEM AQUESTA CRIDA
PER DENUNCIAR LES
AMENACES QUE PLANEN
NO NOMÉS SOBRE
L'ECONOMIA, SINÓ SOBRE
LA DEMOCRÀCIA**

pis més elementals de la democràcia i de la justícia social. Però si es vol evitar no es pot fer front a aquesta situació amb el silenci, amb la desunió entre les persones que se senten compromeses amb la justícia social i amb la dignitat de tots els éssers humans. No és possible fer front a aquesta situació sense un consens ampli, coordinat i sense exclusions entre els que s'hi oposen i pateixen les conseqüències.

Per això fem aquesta crida urgent a totes les persones, organitzacions, moviments i grups compromesos amb la justícia, la democràcia i la transformació social, a tots aquells i aquelles víctimes d'aquesta situació perquè convergeixin en un espai unitari de lluita i de denúncia al voltant del programa inicial de mínims. Aquest programa és un començament i podrà ser desenvolupat en els propers mesos. Proposem el següent:

a) Immediata elaboració i dotació pressupostària d'un pla d'urgència per la igualtat com a base de lluita contra la crisi i basat en la lluita contra l'exclusió, l'atur, la pobresa extrema i la violència de gènere. En concret, immediata posada en marxa de normes ja aprovades i no aplicades i altres de nova creació per garantir la plena integració de les dones en l'ocupació de qualitat i en la societat, així com la dels homes en l'àmbit de l'espai privat: permisos per naixement i adopció iguals i intransferibles per a ambdós progenitors; universalització del dret a l'educació infantil pública i assequible des dels zero anys, implantació general de la setmana laboral de 35 hores i racionalització d'horaris, prestacions especials per a les famílies monoparentals; eliminació de les

barreres per a l'accés al crèdit de les dones i supressió de tots els incentius per a la permanència de les dones a la llar o en l'economia submergida (declaració conjunta en l'IRPF, incentius a temps parcial, excedències no pagades, prestació per cuidadores en l'entorn familiar, pensió de viduitat vitalícia, etc ...).

b) Immediata posada en marxa de mesures per evitar que centenars de milers de famílies perdin definitivament els seus habitatges, es quedin sense serveis bàsics de llum o d'aigua o siguin desallotjades per les entitats financeres que han provocat la crisi. Revisió de les operacions abusives comeses per la banca en els últims anys i indemnització als clients pels danys i pèrdues ocasionades.

c) Posada en marxa d'un pla de finançament urgent i extraordinària de treballadores i treballadors autònoms i de petites i mitjanes empreses per garantir recursos suficients que els permetin seguir desenvolupant la seva activitat i tomin a crear ocupació. Per això és imprescindible la paralització o derogació de tots els projectes o mesures adoptades per lliurar les caixes d'estalvis al capital bancari privat; nacionalitzar els bancs i caixes d'estalvis que no compleixin amb la funció

- de finançar l'activitat productiva, així com la creació d'una banca pública de nou tipus sotmesa a principis ètics i de servei públic.
- d) Anul·lació de les reformes empreses per debilitar el sistema públic de pensions i obertura d'una negociació sobre el futur del sistema que no posi sobre la taula les retallades en la despesa sinó estratègies per augmentar els ingressos del sistema de la seguretat social mitjançant la creació d'ocupació i especialment del femení, l'increment de la productivitat i, sobretot, mitjançant la recuperació del pes que han perdut els salaris en la renda nacional en els darrers quinze anys.
- e) Posada en marxa d'una reforma fiscal basada en la tributació sobre les grans fortunes i patrimonis, sobre els beneficis dels bancs, de les grans empreses, i sobre les transaccions financeres especulatives.
- f) Adopció d'un pla urgent contra l'economia submergida, contra el frau i l'evasió fiscal, així com la prohibició immediata de l'activitat dels bancs i caixes d'estalvis espanyols en paradisos fiscals.
- g) Renegociació del pagament del deute públic generada per la crisi bancària primant els interessos generals de l'Estat i de la societat.
- h) Impuls immediat dels programes de despesa social imprescindibles per aconseguir que es reactivi l'economia espanyola equiparant tot el territori nacional a la mitjana europea en educació, sanitat, pensions, serveis de dependència i igualtat. Posada en marxa d'un pla d'austeritat orientat a la reducció de despeses supèrflues en l'administració que no són precisament, com afirmen la dreta i els grans grups empresarials, els que minven l'autogovern, la defensa dels treballadors i treballadores o el funcionament de les institucions en les quals es

- basa la democràcia moderna.
- i) Elaboració d'un pla de reconversió de les indústries i serveis amb alt impacte ambiental en la societat espanyola amb la perspectiva de reduir-lo i garantint una transició justa cap a un nou model productiu per mitjà de polítiques de repartiment d'ocupació.
- j) Rebuig clar del govern de les actuacions antidemocràtiques de la burocràcia europea, de la seva connivència amb els interessos financers i dels seus continus atacs contra la sobirania dels estats i dels pobles. Exigència d'un major pes del Parlament europeu en la presa de decisions, d'un funcionament veritablement democràtic de les institucions europees i la supeditació del Banc Central Europeu als objectius de creació d'ocupació i benestar a Europa.

Però amb els bons arguments no n'hi ha prou, cal posar els mitjans per difondre'ls i perquè es transfor-

**EL QUE ESTÀ PASSANT
ÉS UNA IMMORALITAT
FLAGRANT I CONTRÀRIA
ALS PRINCIPIS MÉS
ELEMENTALS DE LA
DEMOCRÀCIA I DE LA
JUSTÍCIA SOCIAL**

min en actes. Per això, per crear un nou estat d'opinió en tot el país i poder passar a l'acció de forma efectiva i coordinada, també fem una crida a la ciutadania perquè s'agrupi i organitzi sobre bases unitàries.

Per això cridem a la creació immediata de Taules de Convergència Ciutadana en tots els barris, en tots els pobles i localitats i en tots els centres de treball. Aquestes taules tenen tres objectius. El primer és que els

ciutadans de bona voluntat s'asseguin a deliberar des de la pluralitat, pacíficament i democràtica, siguin o no membres de partits, de sindicats o de qualsevol altra organització, que arribin a acords i consensuïn postures i arguments eradicant el sectarisme.

El segon objectiu és informar la resta de la ciutadania sobre la veritable naturalesa de la crisi, desemascarar els seus veritables culpables i difondre les propostes alternatives. El tercer objectiu és impulsar accions conjuntes per exigir als poders públics locals, autonòmics i estatals solucions justes i democràtiques a la situació creada, solucions que no estiguin basades, com està passant, en la retallada de drets i recursos dels febles, sinó en els principis elementals de responsabilitat, d'equitat, d'igualtat i de respecte als drets humans.

La iniciativa de convergència unitària i democràtica a la qual anomenem no pretén imitar les iniciatives de partits i organitzacions polítiques, culturals i sindicals contra el neoliberalisme que ja estan en marxa. Tot el contrari. Vol potenciar-les i fer-les més eficaces posant en comú, fomentant la comunicació entre totes elles, generant un clima per a l'enteneniment, per a la discussió constructiva i per a les iniciatives conjuntes.

Per posar tot això en marxa, per divulgar la nostra invitació a l'acció i per organitzar-la, convoquem tota la ciutadania a una trobada estatal el proper dia 19 de febrer del 2011 a partir de les 11 hores a l'Auditori Marcelino Camacho de CCOO de Madrid, situat al carrer Lope de Vega número 40, i invitem els que estiguin d'acord amb els nostres propòsits i comparteixin el nostre compromís a subscriure aquesta crida a l'espai de la xarxa que figura a continuació, espai en el qual anirem informant sobre el desenvolupament de la iniciativa.

Entrevista a Armando Fernández Steinko, Carlos Martínez i Juan Torres López sobre les taules de convergència ciutadana i d'acció

“AQUESTA ÉS LA IDEA DE LES “TAULES DE CONVERGÈNCIA SOCIAL”: ESPAIS DE PROXIMITAT EN QUÈ ELS CIUTADANS OPOSATS A UNA SORTIDA REGRESSIVA A LA CRISI S’ASSEUEN PER PARTICIPAR, DELIBERAR, FER COSES JUNTS, INFORMAR-SE SOBRE COSES QUE NO DIUEN ELS DIARIS”.

SALVADOR LÓPEZ ARNAL
REBELIÓN WWW.REBELION.ORG

Pel seu interès, publiquem aquesta entrevista a tres dels principals impulsors inicials del procés de les taules de convergència. És una crida, datada el gener de 2011, a la convergència plural i antineoliberal inscrit en els temps excepcionals que vivim i la duríssima agressió dels “mercats”, que exigeixen actuar amb decisió

una situació d'emergència social i política com la que s'estava vivint en aquells moments i seguim vivint ara. En aquest context, una sèrie de persones fortament compromesos amb els moviments socials, amb els sindicats i amb els partits de l'esquerra, ens vam autoconvocar per pensar un “què fer”. Molts només ens coneixiem de nom. Aquella va ser l'hora zero del procés, encara que no realment. L'hora zero és una acumulació invisible de lluites, iniciatives i saturació que es van estenent després del gran crac del 2008 o fins i tot abans, com són les iniciatives per a la regulació dels mercats financers d'ATTAC i moltes altres.

Recordem algunes dades per emmarcar la conversa si us sembla. Vau celebrar un concorregut acte fundacional el 19 de febrer a Madrid, a la sala Marcelino Camacho. Va sorgir d'aquesta trobada una crida a la convergència i a l'acció. Convergència (confluència hagués sonat millor a Catalunya), de qui? Ciutadans, moviments socials, partits, associacions populars?

més a què els sectors organitzats de l'esquerra decidissin en algun moment prendre la iniciativa. Cal no oblidar que el projecte de refundació de l'esquerra llançat per Izquierda Unida uns mesos abans estava de fet estancat, que hi havia fins i tot passos encaminats a dividir encara més a l'esquerra com la creació d'Equo, i que les relacions entre diversos sectors dins d'IU no acabaven de millorar realment. D'altra banda el desconcert començava a estendre's seriosament en sectors del PSOE després de la capitulació de Zapatero als mercats financers i els seus principals clients, les oligarquies del nord i del sud. Les coses es movien però just en direcció contrària a la que s'imposava en

Taules de convergència i d'acció, afegiu. De quin tipus d'acció estàs parlant? Penseu en noves formes d'acció que vagin més enllà de les formes tradicionals d'intervenció sociopolítica?

Arribem a la conclusió que calia fer una crida a la societat perquè digués prou, que la ciutadania havia de tenir un paper molt més actiu i més directe en l'oposició a les receptes neoliberals elegides per solucionar la crisi causada pel mateix neolibe-

La iniciativa parteix d'una sensació molt clara d'aquesta tardor passada que calia donar un pas endavant, que ja no podíem esperar

ralisme. Des del principi també va quedar clar, però, que per generar una dinàmica prou important havia de comptar amb tots: amb els no organitzats, amb els organitzats, amb les diferents organitzacions de l'esquerra, amb els sindicats: amb tots els ciutadans de bona voluntat que rebutgessin aquestes receptes.

Convergència ciutadana i acció, per a què? Per despertar consciències adormides? Per muntar un pollastre anti-neoliberal? Per defensar arestes danyades de l'Estat de benestar? Per abonar camins anticapitalistes? Per donar més aire a l'esquerra?

Des del principi estava clar que el "per què" havia de definir-se sobre la base d'un programa mínim comú. Tots érem i som molt conscients que l'esquerra espanyola és summa-ment complexa i diversa. De fet, el grup que ens vam reunir a la tardor ja reflectia aquesta diversitat, però aviat ens vam adonar que la situació era tan greu que moltes de les diferències de fons, que abans potser haguessin resultat determinants, estaven desapareixent, quan vam decidir que el principal era actuar.

S'està fent simplement imprescin-

dible convergir, separats no podem, cal agrupar persones molt diverses i amb experiència molt diferent. Cal trobar un lloc comú, còmode i no dogmàtic, sense presses electoralistes i sense curt termini. És fàcil fer-ho si posem interès a oblidar velles picabaralles i sobretot agrupar gent amb poca experiència però indignada i patidora de la crisi neoliberal. Gent jove sense referències clares però farta, aturada i aturat, hipotecats, consumidores i consumidors que se senten estafats i no poden arribar a final de mes, persones treballadores en risc d'exclusió; funcionaris congelats o pensionistes i prejubilats amb ganes de fer alguna cosa per canviar això. L'antineoliberalisme, pot ser un bon ciment generador d'unitats d'acció, defineix un marc ampli. Cal explicar ben clar del que estem parlant, ja que moltes persones són anti-neoliberals sense saber-ho, sense tenir clar què és exactament això, sense tenir idees clares, ja que el seu rebuig d'allò actual, fins i tot pot portar-los a votar el PP com a un acte de protesta.

Pel que fa a l'anticapitalisme.

L'anticapitalisme és una cosa que se sobreentén i se sobreentendrà més i més a mesura que quedi clar

que, dins d'aquest sistema, la crisi no té realment solució, ni tampoc l'exclusió, ni l'atur. El capitalisme li és simpàtic a poca gent i hi ha enquestes molt interessants que així ho demostren. El que cal fer és trobar les formes d'identificar el capitalisme de forma clara. Per exemple: avui, la banca encarna perfectament la majoria de les contradiccions del sistema. Cal trobar aquests símbols, aquests indicadors que permetin també a les classes populars identificar allò negatiu del sistema. Això de l'anticapitalisme és una cosa més complexa del que es pot pensar quan un es queda en les paraules. Anticapitalistes, per a què? Els falangistes, els feixistes, parlaven malament del capitalisme sense donar més pistes. Cal precisar aquest anticapitalisme i no conformar-se amb enunciar, parlar, per exemple, de Democràcia Econòmica, d'un sistema social just, del

LA INICIATIVA PARTEIX D'UNA SENSACIÓ MOLT CLARA D'AQUESTA TARDOR PASSADA QUE CALIA DONAR UN PAS ENDAVANT

repartiment de recursos. El repartiment pot ser un concepte unificador de naturalesa fortament anticapitalista quan es combina amb formes democràtiques i participatives. Alguns diuen o diem a això socialisme, però l'important ara és difondre el que hi ha darrere de les paraules, el concepte més que el nom. L'Esquerra necessita aire, és clar que el necessita, però per a això cal obrir les finestres.

Quins punts essencials vertebraren la vostra crida? Quines posicions polítiques creieu que s'hi poden trobar còmodes?

Fonamentalment els que tenen a

veure amb fer front a la retallada en els drets socials que estem vivint i amb la gairebé completa desaparició de la capacitat de decidir de la ciutadania. I, lògicament, també els que apunten al canvi en les coor-

L'HORA ZERO ÉS UNA ACUMULACIÓ INVISIBLE DE LLUITES, INICIATIVES I SATURACIÓ QUE ES VAN ESTENENT DESPRÉS DEL GRAN CRAC DEL 2008

denades de la política econòmica. Els primers giren al voltant de la necessitat de recuperar les polítiques d'igualtat i contra l'exclusió. Els segons tenen a veure amb la necessària reconducció dels poders representatius, avui dia esclaus dels financers. I en relació amb les polítiques creiem que cal garantir, sobretot, el finançament de l'economia mitjançant la banca pública i posar en marxa polítiques que garanteixin l'ocupació i l'activitat sostenible. La proposta que alguns governs han fet per procedir al canvi dràstic del model productiu és imprescindible encara que s'ha quedat en un brindis al sol. Creiem que cal avançar decididament en aquesta línia i, a més, forçar canvis en les directrius de la política europea.

I pel que fa a les polítiques que creieu que poden trobar-se còmodes a la vostra crida?

Aquesta segona qüestió que plantejés la faríem a l'inrevés: qui es pot sentir incòmode quan es reclama nacionalitzar la banca, polítiques efectives contra l'exclusió, polítiques de radical defensa del medi ambient, augments de la despesa social, més justícia fiscal i les altres propostes d'aquest tipus que fem? Algú pot dir que lluita sincerament contra el capitalisme sense defensar això, sense intentar aglutinar al vol-

tant de reivindicacions com aquestes el major nombre de persones? Algú pot dir que lluita per un sentit elemental de justícia sense assumir això?

Com penseu recollir les noves aportacions, les noves idees que vagin sorgint al llarg del procés? Els punts de la crida, no són modificables?

És important no tocar massa la crida, almenys en aquest primer moment. És un mínim comú denominador i reflecteix un consens que cal mantenir per sobre de tot. Això no vol dir que, a mesura que el moviment es vagi consolidant, es puguin anar ampliant els acords. De fet aquesta és la nostra aposta: la pràctica facilita els consensos també polític-ideològics de forma molt més eficient que les discussions. Aquestes, com més erudites siguin -i hi ha una espècie d'erudició roja tan nominalista com estèril- més bloquejaran les iniciatives pràctiques. Amb aquesta advertència pel mig (la pràctica va per davant de les paraules i no les paraules per davant de la pràctica) és evident que els consensos es poden anar ampliant, la qual cosa es pot reflectir en futurs documents.

Com penseu organitzar-vos? Teniu alguna idea original sobre això? No és possible que els mesos siguin una flor instantània d'una primavera avançada?

Els moviments ciutadans tenen una greu deficiència: la seva intermitència. Poden generar un enorme poder, però tendeixen a apagar-se en poc temps. Això va ser el que va succeir en les mobilitzacions contra la guerra de l'Iraq. La població era al carrer però no hi havia res per estabilitzar la seva participació més enllà dels partits, les ONG i les organitzacions sindicals que no van tenir consciència de la necessitat de crear espais de participació més estables més enllà del seu propi

àmbit. Calia trobar un format que, d'una banda, s'adaptés a les formes de compromís que pot desitjar avui el gruix de la ciutadania: participació en espais de proximitat, de barri, en els espais naturals de vida i de treball de la gent, en estructures poroses, flexibles, que no requereixin d'un compromís elevat i "orgànic" -almenys en un primer moment- sinó que simplement defineixin un marc amable, suggerent i obert de participació que permeti una incorporació progressiva de sectors molt més amplis de la ciutadania a la participació pública. Aquesta és la idea de les "taules de convergència social": espais de proximitat en què els ciutadans oposats a una sortida regressiva a la crisi s'asseguin per participar, deliberar, fer coses junts, informar-se sobre coses que no diuen els diaris. Primer identificant-se mútuament, coneixent-se a nivell personal i superant vells recels, que n'hi ha i molts. Segon: difonent l'esperit de la crida, adaptant-lo a les circumstàncies concretes del seu poble, el seu barri o el seu territori.

LA CIUTADANIA HAVIA DE TENIR UN PAPER MOLT MÉS ACTIU I MÉS DIRECTE EN L'OPOSICIÓ A LES RECEPTES NEOLIBERALS

I, tercer, emprenent accions conjuntes, accions noves o accions que els diferents grups, iniciatives, etc. tenien pensat de tota manera emprendre pel seu compte.

Disculpeu-me però tinc l'obligació de fer-vos la pregunta: esteu pensant en alguna operació política més o menys oculta? Sent mal pensats: no podeu ser l'embrió d'una nova formació política d'esquerres?

Seria absurd i al mateix temps suïcida plantejar un escenari així

en aquest moment i qui ho fa està torpedinant de fet la iniciativa. Estem parlant d'un agrupament, convergència, trobada, confluència o digui's com es vulgui de ciutadans. Molts d'ells estan vinculats a projectes polítics diferents o no estan vinculats a cap. Aquests últims es divideixen, almenys, en dos grups: els que simpatitzen amb un projecte partidari ja existent i els que no volen saber res amb cap d'ells. El que tot aquest mosaic es tradueixi en l'articulació d'una nova organització política depèn de tantes coses encara completament obertes, que seria d'una enorme temeritat començar a plantejar aquest tema ara. Això no és obstacle, però, perquè un procés així, que es dona des de baix, des de les entranyes de la societat, pugui actuar de reulsiu per a què les organitzacions polítiques de l'esquerra deixin de practicar aquesta cultura suïcida de la divisió, l'exclusió, l'endogàmia i l'avantguardisme estèril que l'han portat al seu debilitament, perquè es formin plataformes polítiques o electorals locals allà on sigui possible o desitjable. Només hi ha una línia que no s'ha de traspasar sota cap concepte: tot el que divideixi ha de ser relegat a un segon pla i la integritat del moviment a mig i llarg termini està per sobre dels interessos electorals a curt termini.

La crida a la convergència i a l'acció de la qual estem parlant s'inicia parlant de despertar la consciència adormida de l'opinió pública i de la urgència que la ciutadania passi a l'acció. Per què és tan important? No obreu contra corrent? Molts ciutadans i ciutadanes estan preocupats essencialment pel seu treball, per tenir algun treball, sigui el que sigui, i fins i tot amb les condicions que sigui, i no estan per aventures o somnis. No esteu intentat donar una batalla que se sap perduda per enda-

vant?

És la mare de totes les batalles. L'actual sistema polític-institucional s'assembla cada vegada més al turnisme del segle XIX, amb tots aquests filtres electorals, poders locals semi-caciquils generadors de servituds i de corrupció en una situació de creixent atur i desconcert. Només si la ciutadania introdueix un nou focus de poder social, polític, cultural i mediàtic serem capaços de canviar les coses. Com mobilitzar aquesta ciutadania? La nostra proposta són les taules, però som conscients de la dificultat de l'assumpte, coneixem molt bé que el neoliberalisme és una màquina cultural de produir individualisme i competència d'uns contra els altres. Però no ens enganyem. Una

EL CAPITALISME LI ÉS SIMPÀTIC A POCA GENT I HI HA ENQUESTES MOLT INTERESSANTS QUE AIXÍ HO DEMOSTREN

part de la ciutadania, molts d'ells professionals urbans, està organitzant, participant, implicant-se en els països capitalistes desenvolupats. El problema és que ho fa per forçar un projecte de radicalització del neoliberalisme com el Tea Party als Estats Units. Sabem també que és molt més difícil arribar als principals perdedors del neoliberalisme: les classes populars que intenten subsistir amb cada vegada menys. Sabem que s'ha d'inventar un nou llenguatge per arribar-hi. No és només necessari repetir de nou que cal una "nova" manera de fer política. A més cal una reflexió en profunditat sobre el valor dels sentiments i de les emocions per a qualsevol projecte de regeneració social que tingui en compte les classes populars. I sabem també que el que està succeint al nord

d'Àfrica, la regió de Múrcia i ara a Portugal és una referència cultural que pot anar calant en la gent: les majories tenen un poder extraordinari quan actuen directament i conjuntament. Aquest és el repte: generalitzar aquesta consciència, que ja estan adquirint les masses dels països àrabs, generalitzar-la a aquesta banda de l'Estret.

Diverses veus han assenyalat algunes crítiques al projecte. Us en resumeixo algunes: net cair socialdemòcrata: no s'aspira a res més que a reconstruir la regulació perduda i a preservar l'anomenat Estat del benestar; absència de qualsevol consideració de la crisi ecològica; exculpació dels sindicats majoritaris per la seva actuació en les últimes setmanes. Què podeu dir davant d'aquestes consideracions?

Com tothom sap, la socialdemocràcia està reclamant avui dia el mateix que nosaltres: nacionalització de la banca, impostos globals, augment de la despesa social... Cal ser seriosos. Pot passar, i de fet passa, que el capitalisme neoliberal hagi radicalitzat tant les coses (l'explotació) que reivindicacions que fa anys eren no ja socialdemòcrates sinó fins i tot més conservadores (pensem, per exemple, en la negociació col·lectiva que volen fer desaparèixer, o el propi caràcter tuitiu i protector del dret del treball) avui dia són molt radicals, anticapitalistes. L'Estat de Benestar no és una cosa a reivindicar. Va ser un resultat històric concret que va néixer de la correlació del poder de les classes socials en un moment del capitalisme. Nosaltres no reclamem una tornada a aquesta situació perquè sabem molt bé que la història és irreversible. Volem contribuir a l'apoderament de les classes treballadores i en aquest procés és quan s'aniran aconseguint equilibris polítics més favorables que els d'ara,

encara que naturalment en un context històric nou, únic, el nostre.

Pel que fa a l'absència de preocupacions ecologistes.

Dir que hi ha absència de consideració de la crisi ecològica és simplement una maldat. Algú creu que persones com José Manuel Naredo que ens ha ensenyat a tots a tenir-la en compte i a analitzar-la donaria suport activament al projecte si fos així? Es podria criticar que les taules hagin nascut sense una anàlisi exhaustiva de la crisi però és que no era necessari: ens

L'ACTUAL SISTEMA POLÍTIC-INSTITUCIONAL S'ASSEMBLA CADA VEGADA MÉS AL TURNISME DEL SEGLE XIX

limitem a proposar la convergència, precisament, dels qui estan tenint en compte des de molt diverses perspectives aquests problemes. El mateix podria dir dels sindicats. Només cal veure qui està donant suport a les taules per comprovar que aquí hi ha posicions molt disperses sobre els sindicats. El que sí és cert és que no predomina el maniqueisme: traïdors sí, traïdors no; culpables sí, culpables no.

Com ha estat rebuda la vostra crida en altres zones de l'Estat? S'han constituït ja en algun lloc aquestes taules de convergència de les que parlem?

Estem fent un primer inventari del que hi ha o hi haurà molt aviat ja que la idea és que totes les taules que es formin es vinculin a la nostra pàgina web per tal que tots sapiguem quants som, on som i perquè també flueixi la comunicació entre totes elles. La veritat és que les salutacions que ens està enviant la gent són francament

esperançadors. Tenim la sensació que la ciutadania està madura per embarcar-se en un procés complex com aquest, no li interessa el sectarisme, no li interessa tant el passat com el futur, és conscient que estem assistint a un canvi polític i econòmic de dimensions tectòniques. Ha escrit força gent demanant instruccions sobre com crear taules, com vincular-se a la xarxa, sobre com participar. Estem treballant en l'extensió d'aquesta xarxa dins de les nostres limitacions que són moltes ja que tots treballem, tenim les nostres ocupacions familiars i no som polítics professionals. Hem rebut el suport inestimable d'alguna organització de l'esquerra organitzada però estem completament sols per tirar endavant el treball de coordinació i de seguiment de la iniciativa.

Quins actes teniu programats per a les properes dates? Qui pot participar-hi?

S'ha format una coordinadora estatal provisional d'unes 40 persones, provisional fins que en algun moment tingui una legitimitat, és a dir, sigui escollida. També s'estan formant coordinadores territorials, de nacionalitat, etc., i a mesura

que vagi creixent el moviment haurem de dedicar més feina a coordinar. El principal objectiu ara és crear taules, centenars, milers, si és possible a tot l'Estat, a cada po-

VOLEM CONTRIBUIR A L'APODERAMENT DE LES CLASSES TREBALLADORES I EN AQUEST PROCÉS ÉS QUAN S'ANIRAN ACONSEGUINT EQUILIBRIS POLÍTICS MÉS FAVORABLES

ble i barri. L'extensió del moviment es pot produir de moltes maneres: per mitjà de presentacions, d'assemblees locals o amb la disculpa d'una acció conjunta, de suport d'alguna iniciativa convocada per altres organitzacions. Per descomptat la idea és que tothom hi participi sense exclusions amb una única condició: que subscriuï la crida i que estigui disposat i disposada a treballar en un escenari d'unitat d'acció, absència de sectarisme i de treball pràctic amb l'objectiu de provocar un gir antineoliberal a tot l'Estat.

Internet: lliure o propietària?

PATRÍCIA DA SILVA. DIRECTORA DE ROIGESFERA
POL ACÓZAR. MEMBRE DEL CONSELL DE REDACCIÓ DE SIRIUS.CAT

Aquest és el tercer d'un conjunt de 5 articles sobre l'impacte del desenvolupament de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació sobre la classe treballadora.

Aquest treball pretén analitzar el desenvolupament d'Internet i el conflicte dels drets de propietat intel-

lectual a la xarxa.

empresarials i en inversions de capital a les famoses empreses .com. Des del 1995 van sorgir multitud d'empreses que operaven a través de la xarxa promovent negocis de tota mena. En aquesta primera etapa, les corporacions financeres van invertir molt activament en projectes empresarials a Internet de manera irracional. Els baixos tipus d'interès i l'optimisme tecnològic van animar als inversors a donar suport a projectes grandiloqüents que no se sustentaven ni tan sols des del punt de vista estrictament econòmic de la doctrina liberal.

El desenvolupament de les empreses .com va ser molt accelerat, es van cercar beneficis ràpids i van deixar de costat altres aspectes del negoci molt importants. A partir del 1999, la desconfiança dels clients i l'absència d'un pla de negoci ben definit i amb objectius concrets, duen aquestes empreses a una gran crisi econòmica, que durant els primers anys s'oculta de manera descarada a l'opinió pública, mentre se segueix convidant els petits inversors a invertir en el que s'anomena "un valor segur". A principis del 2001, l'empresa Yahoo! perd més del 19% del seu valor en borsa. En el mercat espanyol, Terra és la més perjudicada amb pèrdues de més del 10% de la seva cotització. La borsa de la Nova

Si tu tens una poma i jo tinc una poma, i intercanviem pomes, aleshores tant tu com jo seguim tenint una poma. Però si tu tens una idea i jo tinc una idea, i intercanviem idees, aleshores ambdós tenim dues idees.

George Bernard Shaw

Internet s'ha convertit en poc més de 30 anys en una xarxa global d'informació paral·lela a la realitat, una malla de dades binàries i béns immaterials que s'entremescla amb la nostra realitat quotidiana fins als aspectes més íntims. Nascuda a l'ombra de la intel·ligència militar nord-americana, la xarxa Arpanet, va ser autoritzada més tard per al seu ús civil i va atraure ràpidament l'atenció de l'àmbit universitari i acadèmic, així com d'un grup d'em-

prendores empreses especialitzades en programari.

Des d'un principi, Internet va ser concebuda com a una xarxa de computadores al mateix nivell, relacionades d'igual a igual. Aquest aspecte es va considerar fonamental per a garantir la no dependència de la xarxa a un o diversos servidors centrals que la sostinguessin i al mateix temps la tornessin més vulnerable. Això, no obstant, va resultar ser un veritable problema en molts sentits en el moment que van voler participar-hi les empreses i fer-hi negoci.

L'expansió d'Internet es va fer a principis de la dècada dels 90 a través de maniobres econòmiques altament especulatives que van començar amb moviments en borsa de grans grups

Economia, el Nasdaq, perd una mica més del 2% i l'Octubre del 2002 arriba al seu punt més baix. En el període comprès entre l'any 2000 i el 2003, 4.854 companyies d'Internet van desaparèixer, ja fos per haver-se fusionat o perquè havien fet fallida.

Les víctimes principals de la crisi de les tecnologies van ser els petits inversors i les empreses que havien realitzat importants esforços inversors en un seguit de projectes excessivament tècnics i difícils de comprendre. De l'eufòria inicial en l'àmbit empresarial pel que fa als temes relatius a les noves tecnologies es va passar a un ambient de desconfiança generalitzat. Els coneguts portals d'Internet basaven el seu model de negoci en una concepció tradicional

INTERNET VA SER CONCEBUDA COM A UNA XARXA DE COMPUTADORES AL MATEIX NIVELL, RELACIONADES D'IGUAL A IGUAL

del màrqueting que entenia els usuaris de la xarxa com a consumidors passius de continguts. El principal problema que van patir les empreses .com dels anys 90 va ser la manca de solidesa de les propostes de negoci i la creença irracional que el nou mitjà de comunicació que suposava Internet era un nou espai verge per al consum que havia de donar molts diners als qui pugessin al tren. Generalment, no es va tenir en consideració el fet que els/les consumidors/es a Internet són una minoria dels/les consumidors/es que hi ha en el món real. El nou mitjà necessitava d'una mínima i complexa inversió per part dels potencials consumidors en material informàtic, programari i connexions que segueixen lluny de ser assequibles per a

moltes economies familiars. Va influir de manera determinant el fet que el nombre d'usuaris de la xarxa fos insuficient per fer rendibles la majoria dels projectes empresos. També important va ser la manca de continguts atractius per als/les usuaris/es, ja que es treballava amb formats i tecnologies noves que no estaven estandarditzades.

L'única empresa que va sortir forçada de la crisi de les .com va ser Google. Google Inc. és una empresa que té com a principal producte el motor de recerca del mateix nom. Va ser fundada el 1998 per dos estudiants de doctorat en informàtica en l'escola d'enginyeria de la Universitat d'Stanford, Larry Page i Sergey Brin. Encara que el seu principal producte és el cercador, l'empresa ofereix també centenars d'altres serveis que es caracteritzen per permetre la publicació de continguts elaborats pels mateixos usuaris. El paper de Google en l'actual xarxa d'Internet és el de peça fonamental. S'ha convertit, de fet, en el portal d'entrada de la majoria d'internautes a la xarxa. La clau del seu èxit, que diferencia el seu destí de la resta d'empreses .com d'aquella generació, és que Google mai s'ha preocupat de crear continguts, sinó que s'ha limitat a ordenar-los mitjançant criteris oberts i modificables que persegueixen oferir a l'usuari allò que busca, sense donar preferència a criteris econòmics o polítics. De fet, la base del seu èxit ha estat una concepció del cercador similar a la d'un servei públic autogestionat, que els seus fundadors van voler resumir en el lema "Don't Be Evil" ("No ser dolents"). En estudis realitzats l'any 2006, Google era l'empresa del món que millor tractava i retribuïa els seus empleats i empleades, a part de ser una de les cinc marques més ben valorades pels/les consumidors/es. Però, malgrat la bona imatge de marca que han intentat projectar els seus fundadors, Google és una

empresa poderosa que exerceix un control determinant sobre tota mena d'informació, pública i privada, motiu pel qual ha despertat la desconfiança de diversos sectors de l'escena pública internacional, inclosos els defensors dels drets civils dels Estats Units d'Amèrica i governs de Països de la Unió Europea. Fins l'any 2010, Google sempre havia mantingut un respecte escrupolós amb la legislació internacional, adaptant-se als requeriments de les lleis de països tan diferents com la Xina o els Estats Units quan ha estat necessari i complint una ferma política de protecció de dades i privacitat de cara als usuaris. No obstant això, aquesta actitud de neutralitat de l'empresa ha variat de forma important arran del que s'ha conegut com la primera guerra del Ciberespai, que ha enfrontat l'empresa i el govern xinès en un conflicte purament polític.

Sota l'empara de l'experiència del model de negoci de Google moltes empreses han sorgit en els darrers anys oferint serveis als usuaris per publicar els continguts creats per ells mateixos o per ordenar i personalitzar els continguts de la xarxa, entre les quals destaquen Flickr

INTERNET S'HA CONVERTIT EN POC MÉS DE 30 ANYS EN UNA XARXA GLOBAL D'INFORMACIÓ PARAL·LELA A LA REALITAT

(imatges), YouTube (vídeos), Writely (textos) i un interminable etcètera. Durant l'any 2006, un seguit de moviments entre empreses han evidenciat la tendència a la concentració de serveis entre Google i el seu principal competidor, Yahoo! Google ha adquirit Writely (ara Google Docs) i YouTube, mentre que Yahoo s'ha fet amb el control de Flickr i una sè-

rie de serveis similars. Els enormes guanys d'aquests models de negoci, que obtenen molts beneficis en proporcionar serveis gratuïts als/les usuaris/es a canvi que aquests/es accedeixin a fórmules de publicitat contextualitzada, ha portat alguns/es estadistes a parlar en els darrers temps d'una revolució de la web que han anomenat Web 2.0. En realitat, més que una revolució, aquest procés també té totes les maneres d'una lògica evolució en l'ús d'Internet per part dels/les usuaris/es, acompanyat d'una adaptació per part de les empreses als nous canals de comunicació cibemètics, un cop passada l'eufòria irracional dels 90. Des d'un punt de vista tècnic, l'evolució del llenguatge web per donar pas a noves classes de continguts, com la interactivitat, el vídeo o l'àudio, s'ha realitzat sense cap trencament ni innovació veritablement revolucionària amb les tecnologies anteriors. Aquestes aplicacions web són possibles gràcies a la combinació de diferents tècniques de programació que ja existien juntament amb els beneficis d'una major velocitat de navegació proporcionada per la popularització de les connexions ADSL.

L'actual ressorgiment del mitjà web després de la crisi dels 90, ha estat possible gràcies a la penetració de la filosofia col·laborativa del Codi Obert i el Software Lliure en la societat. Els defensors de l'existència d'un moviment Web 2.0 el defineixen com a una expressió que vol fer referència als canvis esdevinguts a Internet des de les webs tradicionals pensades per a consumidors/es a les noves aplicacions web destinades a usuaris/es. Els/les propulsors/es d'aquest pensament consideren que Internet només té sentit com a mitjà per compartir continguts creats per els/les usuaris/es mateixos/es. Deixant de banda l'esperit comercial d'aquestes proclames, cal constatar un canvi de tendència significatiu

en l'ús d'Internet, amb afectacions a la resta de canals de comunicació tradicionals. Efectivament, Internet ha modificat de manera notable l'ús dels mitjans de comunicació d'una part important de la població, que han passat de ser simples espectadors/es a ser usuaris/es actius/ves i creadors/es de continguts. Internet ha convertit els mitjans de comunicació unidireccionals en eines cares

L'EXPANSIÓ D'INTERNET ES VA FER A PRINCIPIS DE LA DÈCADA DELS 90 A TRAVÉS DE MANIOBRES ECONÒMIQUES ALTAMENT ESPECULATIVES

i ben sovint inútils. Allò més visible d'aquest canvi de tendència és la irrupció dels blocs o weblogs que posen a disposició de tothom una manera senzilla de publicar notícies i opinions personals en condicions de relativa igualtat amb els mitjans que tenen a Internet els grans grups de comunicació. En el mateix sentit, la Viquipèdia o YouTube han esdevingut, en poc temps, una font d'informació que utilitzen tots els mitjans tradicionals. D'altra banda, l'ús de la sindicació de titulars i els cercadors de notícies està desplaçant la premsa

escrita tradicional, de manera que els punts de referència informatius han deixat de ser les capçaleres de prestigi o les agències de notícies i cada cop són més els blocs d'especialistes i els moviments ciutadans generadors d'opinió.

L'actual debat sobre la "neutralitat d'Internet" sorgeix a conseqüència de les pressions d'un seguit de companyies operadores de telecomunicacions, al capdavant de les quals figuren Cisco, Motorola, Vodafone i Telefonica, que propugnen un replantejament de la xarxa sota criteris de mercat. Aquestes corporacions pretenen establir una Internet de pagament a l'estil de la televisió per cable que discrimini els usuaris en funció de les seves quotes de pagament i limiti l'ús de determinades aplicacions fins ara gratuïtes, com el correu electrònic o la telefonia de veu sobre IP. Les operadores es convertarien en "porteres" d'Internet, amb la potestat de discriminar entre diferents tipus de tràfic. Implícitament que els portals web amb major capacitat de pagament podrien tenir accés a rutes ràpides, mentre que els llocs que no paguen el peatge estarien condemnats a la via lenta.

Aquest debat és el primer dels 25 temes més ocultats per la gran premsa dels EUA segons l'informe

Projecte Censurat 2007, reportatge anual sobre la censura en els mitjans nord-americans que dirigeix el sociòleg Peter Phillips a la Universitat Sonoma State de Califòrnia. A l'extrem contrari d'aquests plantejaments, diversos estats com la Xina o l'Índia i alguns països de la Unió Europea, conjuntament amb les principals agrupacions de programadors i de cibernetes, propugnen un traspass dels organismes reguladors d'Internet a l'ONU per tal de garantir-ne la seva neutralitat.

**INTERNET HA
CONVERTIT ELS MITJANS
DE COMUNICACIÓ
UNIDIRECCIONALS EN
EINES CARES I BEN SOVINT
INÚTILS**

D'altra banda, per motius similars, les operadores privades també tenen en el seu punt de mira una altra tecnologia oberta molt popular: el P2P. Les xarxes d'igual a igual (peer to peer o P2P en anglès), defineixen un sistema de comunicació que no té clients ni servidors fixos, sinó un seguit de nodes que es comporten alhora com a clients i com a servidors dels altres nodes de la xarxa, en el qual les dades o les metadades es transfereixen a través d'una xarxa dinàmica. Aquest model contrasta amb el model client-servidor. Qualsevol node pot iniciar o completar una transacció compatible. Converteixen doncs les computadores en elements actius que permeten els usuaris intercanviar informació i agrupar capacitat de processament. Fent-ho a més al marge de la World Wide Web. Els nodes poden diferir en configuració local, velocitat de procés, ample de banda i capacitat d'emmagatzematge. Com que la majoria d'operadores privades no proporcionen als seus clients una IP fixa, no podrien connectar-se en-

tre elles perquè no coneixen la IP que han d'utilitzar. Les plataformes Peer To Peer realitzen una connexió a un servidor (o servidors) amb una adreça coneguda, que s'encarrega de mantenir la relació d'adreces IP dels clients de la xarxa, dels altres servidors i normalment d'informació addicional, com un índex de la informació de què disposen els clients. Després d'això, la clientela ja té una informació sobre la resta de la xarxa i pot intercanviar informació, sense sol·licitar la intervenció dels servidors.

Les grans corporacions intenten frenar les xarxes P2P d'igual a igual perquè són una amenaça més al monopoli que ostenten sobre les xarxes de comunicació. Però camuflen el seu discurs rere una retòrica contra la vulneració dels drets de propietat intel·lectual del material que s'intercanvia en aquestes xarxes, a les que consideren responsables de la distribució massiva i il·legal de material protegit per Copyright. Tenen la pretensió d'aconseguir prohibir-les per així mantenir el tradicional sistema vertical de comunicació, que els beneficia i els permet exercir un control de la informació

que arriba a la població. Gran part dels arxius compartits en aquestes xarxes són fitxers de música i vídeo, i representen una gran amenaça als models empresarials ja establerts, sobretot per empreses discogràfiques i distribuïdores. Hi ha molts interessos en joc i és per això que a les xarxes P2P els espera un camí ple de problemes legals, tècnics i econòmics, tot i que ja compten amb un aspecte fonamental: milions d'usuaris/es.

Aquesta guerra enfronta també les mateixes corporacions privades, dividides per sectors i interessos finals: les operadores contra les empreses de programari i de serveis en línia. Per tal d'imposar un model de xarxa que respongui als seus interessos de negoci, les multinacionals operadores han declarat la guerra a Internet i, de retruc, a les empreses que han crescut a l'ombra de la seva forma actual. Així mateix, per estendre la seva visió de la qüestió han establert un pacte estratègic amb una altre sector perjudicat pel desenvolupament d'Internet, les productores d'"entertainment". Junes intenten portar el debat a un altre terreny on consideren que tenen avantatge: el Copyright sobre els béns culturals.

anàlisi econòmica i filosòfico- política del capitalisme contemporani

DIPLOMA POSTGRAU 2011/2012. 15 ECTS

EINES PER L'ANALISI DELS PRINCIPALS
PROBLEMES POLÍTICS, ECONÒMICS
I SOCIALS DEL NOSTRE TEMPS

DIRECCIÓ

Antoni Domènech i Daniel Raventós

MÉS INFORMACIÓ

www.fpereardiaca.org

FPEREARDIACA@FPEREARDIACA.ORG
AV.PORTAL DE L'ÀNGEL 42, 2 · 935114458

www.sinpermiso.info

PREINSCRIPCIÓ

1/06 -10 /10 INICI: 15 / 10 / 2011

SESSIONS A L'ATENEU ROIG

www.roigcultura.com C/CIUDAD REAL, 25. BCN